EPICTETI
ENCHIRIDION
LATINIS VERSIBUS
ADUMBRATUM.

Editio Secunda Priori Emendatior.

Per EDVARDUM IVIE, A. M. *Ædis Chriſti* Alumn. & Rev. Dom. Epiſc. *Briſtol.* à ſacris domeſticis.

Sunt Verba & Voces, quibus hunc lenire dolorem
Poſſis, & magnam morbi deponere partem. Hor.

K. Epictetus

OXONIÆ,
E THEATRO SHELDONIANO, MDCCXXIII.
Impenſis *Steph. Fletcher*, Bibliopolæ *Oxonienſis.*

Imprimatur,

BERN. GARDINER

Vice-Can. *Oxon.*

Mar. 25. 1715.

REVERENDO IN CHRISTO PATRI

AC DOMINO,

D. GEORGIO

EPISCOPO

BRISTOLIENSI,

ÆDIS CHRISTI

APUD *OXONIENSES*

DECANO,

Sereniſſimo REGI ab ELEEMOSYNIS,

Εὐεργέτῃ & Patrono meo plurimùm colendo.

ACCIPE Verſionem hanc Epicteti, Venerande Præſul, multis abhinc annis Tuo hortatu & ſub Tuo Patrocinio inchoatam, variis inde caſibus abruptam, eo autem animo atque conſilio tandem abſolu-

tam, ut gratitudinis meæ erga Te monumentum aliquod exſtaret. Fas itaque mihi ſit dicare Opuſculum hoc Metricum Tibi Elegantiſſimo Poëtæ, Vitæ & Morum Regulas Integerrimo Viro, eaſque (ni fallor) è Sacro Codice partim delibatas Conſummatiſſimo Theologo, Sanctiſſimo Epiſcopo. Dabis autem veniam, Reverende Pater, non Mihi tantùm, ſiquid in hoc opere peccaverim, ſed & Epicteto, ſiquid Ipſe fortè erraverit: Ego intereà ex Tuis Scriptis Veritatem, ex Tuis Moribus Virtutem meliùs ediſcam,

Paternitati Tuæ

omni ſtudio devinctiſſimus

EDVARDUS IVIE.

Lectori S.

CUM primùm huic operi me accingere decreveram, Horatium *mihi potiſſimùm imitandum propoſui. Numeros quidem illius ſecutus ſum; utinam & Spiritum & Ingenium aſſequi potuiſſem! Gratias autem ago duobus eximiis Viris,* Ricardo Moſtyn *de* Penbedw *Armigero,* & Ricardo Frewin *M. D.* Ædis Chriſti Alumno: *quorum alter munificentiâ ſuâ ad maturandum hoc opus me excitavit; alter effecit, ut per valetudinem id poſſem abſolvere.*

ΕΠΙΚΤΗ-

Lectori S.

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ α'.

Τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐστιν ἐφ' ἡμῖν, τὰ δ' οὐκ ἐφ' ἡμῖν. ἐφ' ἡμῖν μὲν, ὑπόληψις, ὁρμὴ, ὄρεξις, ἔκκλισις· καὶ ἐν λόγῳ, ὅσα ἡμέτερα ἔργα. Οὐκ ἐφ' ἡμῖν δὲ, τὸ σῶμα, ἡ κτῆσις, δόξαι, ἀρχαί· καὶ ἐν λόγῳ, ὅσα οὐχ ἡμέτερα ἔργα.

EPICTETI
ENCHIRIDION.

CAPUT I.

RES rebus quantum distant! Sunt, quæ penes ipsos
Nos positæ Nostrâ poterunt ratione moveri;
Utpote Sensa animi, Desideriumque, Odiumque, &
Cætera de genere hoc. Est, quod parere recusat
Arbitriis Nostris, genus intractabile rerum;

Huc Famam refer, huc Faſces, Sellaſque curules;
Corpus item, & Nummos hâc ritè in claſſe reponas.

ΚΕΦ. β'.

ΚΑΙ τὰ μὲν ἐφ' ἡμῖν ἐστι φύσει ἐλεύθερα, ἀκώλυτα, ἀπαρεμπόδιστα· τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν, ἀσθενῆ, δοῦλα, κωλυτὰ, ἀλλότρια.

CAP. II.

QUÆ Noſtrum penes arbitrium natura locavit,
Jure ſuo pollent, libertatemque tuentur,
Neſcia ferre jugum, nullis obnoxia vinclis.
Quæ Noſtrum imperium fugiunt, poſitæque foris ſunt
Res, illas ſimul invalidas, miſerè inque peditas
Comperies, ſervumque genus, juriſque alieni.

ΚΕΦ. γ'.

ΜΕμνησο ἓν, ὅτι ἐὰν τὰ φύσει δοῦλα ἐλεύθερα οἰηθῇς, καὶ τὰ ἀλλότρια ἴδια, ἐμποδισθήσῃ, πενθήσεις, ταραχθήσῃ, μέμψῃ καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους· ἐὰν δὲ τὸ σὸν μόνον οἰηθῇς σὸν εἶναι, τὸ δὲ ἀλλό-

ἀλλότριον, ὥσπερ ἐστιν, ἀλλότριον, οὐδείς σε ἀναγκάσει οὐδέποτε, οὐδείς σε κωλύσει, οὐ μέμψῃ οὐδένα, οὐκ ἐγκαλέσεις τινὶ ὧν πράξεις οὐδὲν, οὐδείς σε βλάψει, ἐχθρὸν οὐχ ἕξεις· οὐδὲ γὰρ βλαβερόν τι πείσῃ.

CAP. III.

ATque adeò si te cæcum hæc discrimina fallant,
Si nequeas Alienâ Tuis secernere, Vinctis
Libera; te quantæ impedient miserum undique curæ!
Ingruet O quantus dolor! illususque querelas
Ah quoties fundes nequicquam, hominesque Deosque
Accusabis iners, & spem lugebis inanem!
At contrà, si cernis acutùm, & callidus inter-
Noscis res alias aliasque, & ponere certos,
Lumine purgato, scis fines; necto coronam
Jam tibi; magnus homo es liberque; en! otia vitæ
Tranquillæ te certa manent; te nemo morari,
Cogere te nemo, poterit te lædere nemo;
Haud cuiquam intendes litem, rixamve movebis;
Nil unquam invitus facies; quin denique nullum
Experiere Hostem, quia nil patieris acerbi.

ΚΕΦ. δ'.

Τηλικούτων ὂν ἐφιέμενος, μέμνησο ὅτι ὀ δεῖ μετρίως κεκινημένων ἅπτεσθαι αὐτῶν· ἀλλὰ τὰ μὲν ἀφιέναι παντελῶς, τὰ δὲ ὑπερτίθεσθαι πρὸς τὸ παρόν. ἐὰν δὲ καὶ ταῦτα θέλῃς, καὶ ἄρχειν καὶ πλουτεῖν, τυχὸν μὲν οὐδ' αὐτῶν τούτων τεύξῃ, διὰ τὸ καὶ τῶν προτέρων ἐφίεσθαι· πάντως γε μὴν ἐκείνων ἀποτεύξῃ, δι' ὧν μόνων εὐδαιμονία καὶ ἐλευθερία περιγίνεται.

CAP. IV.

JAM verò, cùm tanta manent te commoda, cùm ſpes
Tanta vocat, pergas hâc gnaviter; eia age, ſegnes
Rumpe moras; nervos intende, & totus in hoc ſis;
Cætera vel prorſus, vel ſaltem ad tempus omittas.
Si tamen Hæc, atque Illa ſequi, ſi utriſque potiri
Stultus aves, Externa tibi quæ ſunt bona cordi
Ne perdas, Metuo; quippe altera cura aliorſum
Te dubium trahit: Hoc Edico fortiter, atque
Vero Promitto, quòd te iſta elementa latebunt,
Queis ſine nec felix poteris neque liber haberi.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ε'.

Ευθὺς οὖν πάσῃ φαντασίᾳ τραχείᾳ μελέτα ἐπιλέγειν, ὅτι φαντασία εἶ, καὶ οὐ πάντως τὸ φαινόμενον. ἔπειτα ἐξέταζε αὐτὴν, καὶ δοκίμαζε τούτοις τοῖς κανόσιν, οἷς ἔχεις· πρώτῳ δὲ τούτῳ, καὶ μάλιστα, Πότερον περὶ τὰ ἐφ' ἡμῖν ἐστιν, ἢ περὶ τὰ οὐκ ἐφ' ἡμῖν. κἂν περί τι τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν ᾖ, πρόχειρον ἔστω τὸ, διότι οὐδὲν πρός σε.

CAP. V.

SIqua igitur menti violens incurrit imago,
Protinus erige te, dictoque hoc obvius ito:
" Quid tibi vis? Cur, Umbra levis, me ludere tentas?
" Non es, quod simulas. Deinde illis utere normis,
Quæcunque in promptu fuerint: Super omnia, normam
Hanc adhibe; Nempe, Hæc, rogites, sita num tibi res sit
In manibus, sitve ex genere hoc, quod Te penes ipsum
Non est; Si non Te Penes est, haud Pertinet ad Te.

ΚΕΦ. ϛ'.

Μεμνησο ὅτι ὀρέξεως μὲν ἐπαγγελία, τὸ ἐπιτυχεῖν οὗ ὀρέγῃ· ἐκκλίσεως δὲ ἐπαγγελία, τὸ μὴ ἐμπεσεῖν ἐκείνῳ ὃ ἐκκλίνεται. καὶ ὁ μὲν ὀρέξει ἀποτυγχάνων, ἀτυχής· ὁ δὲ ἐκκλίσει περιπίπτων, δυστυχής. ἂν μὲν οὖν μόνα ἐκκλίνῃς τὰ παρὰ φύσιν τῶν ἐπί σοι, οὐδενὶ ὧν ἐκκλίνεις περιπεσῇ. νόσον δ' ἂν ἐκκλίνῃς, ἢ θάνατον, ἢ πενίαν, δυστυχήσεις.

CAP. VI.

Quod fugis, id metuis; quod amas, cupis usq; potiri;
Utrinque infelix, seu, quem fugis, incidis hamo,
Seu dulci, quam spes tibi porrigit, excidis esca.
Hinc adeò fugias ea sola, ea sola recuses,
Quæ facilè amolirier, atque avertere fas est
Privâ ope, quæ porrò Rationi adversa repugnant:
Sic tibi, quod nolis, nunquam contingere possit.
Sin Febrim stolidus fugias, Mortemve, Famemve;
Ter miser & quater es: quot te infortunia lædent!
En! Dolor, æternæque aderunt fœdo agmine curæ.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ζ'.

Αρον ὖν τὴν ἔκκλισιν ἀπὸ πάντων τ̃ν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, καὶ μεταθὲς ἐπὶ τὰ παρὰ φύσιν τ̃ν ἐφ' ἡμῖν· τὴν ὄρεξιν δὲ παντελῶς ἐπὶ μηδὲν παρόντος ἄνελε. ἄν τε γὰρ ὀρέγῃ τ̃ν οὐκ ἐφ' ἡμῖν τινος, ἀτυχεῖν ἀνάγκη· τ̃ν δ' ἐφ' ἡμῖν, ὅσον ὀρεχθῇς καλὸν ἄν, οὐδὲν οὐδέπω σοὶ παρέσει. μόνῳ δὲ τῷ ὁρμᾶν καὶ ἀφορμᾶν χρῶ, κούφως μέν τοι, καὶ μεθ' ὑπεξαιρέσεως, καὶ ἀνειμένως.

CAP. VII.

ATque adeò quæcunque tibi parere recuſant,
Tolle Metum ſuper his, Odiumque. At quid Me- [tuam ergo?
Inquis. Scilicet hoc, proprio depellere Marte
Quod potes, & ratio non vult admittere recta.
Quid tandem Cupiam? Cupe nil; quin differ in annum
Omne catus Deſiderium: Nam, ſi petis hæc, quæ
Nos penes haud fuerint, nunquam potiere cupitis.
At ſaltem illa petam, fuerint quæ ſubdita Noſtro
Imperio. Illa quidem, fateor, cupiuntur honeſtè;
Non tamen idcirco Tibi tanta capeſſere fas eſt;
Nondum etenim huc ventum eſt: Tu ſenſim & leniter [horſum
Tende, cupidinibus nec laxes fræna ſolutis.

ΚΕΦ. η'.

Εφ' ἑκάστου τῶν ψυχαγωγούντων, ἢ χρείαν παρεχόντων, ἢ στεργομένων, μέμνησο ἐπιλέγειν ὁποῖόν ἐστιν, ἀπὸ τῶν σμικροτάτων ἀρχόμενος. ἂν χύτραν στέργῃς, ὅτι χύτραν στέργεις· κατεαγείσης γὰρ αὐτῆς οὐ ταραχθήσῃ. ἂν παιδίον σαυτοῦ καταφιλῇς, ἢ γυναῖκα, ὅτι ἄνθρωπον καταφιλεῖς· ἀποθανόντος γὰρ αὐτοῦ οὐ ταραχθήσῃ.

CAP. VIII.

NUmquid Jucundum tibi valdè est? Utile numquid?
Num tibi quid Charum? Tecum sub pectore vol-
[vas,
Indole quâ fuerit, quâ lege tibi id dederint Dii.
Atque adeò à Minimis capienda exordia rebus.
Fortè mihi dilecta, & multos commoda in usus
Fictilis Olla domi est: Ego sic mecum, Hæc mera testa est,
Frangeturque levi ictu; at quid tum ego? numquid inani
Luctu tabescam? Puer est mihi & Uxor; Uterque
Mortalis; veniet Libitina atque auferet illos:
Hæc adeò prævisa mihi; Non prendar inermis,
Nec nova mî rerum facies, inopinave surget.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. θ'.

Οταν ἅψασθαί τινος ἔργου μέλλῃς, ὑπομίμνησκε σεαυτὸν, ὁποῖόν ἐστι τὸ ἔργον. ἐὰν λουσόμενος ἀπίῃς, πρόβαλε σεαυτῷ τὰ γινόμενα ἐν βαλανείῳ· τοὺς ἀπορραίνοντας, τοὺς ἐκκρουομένους, τοὺς λοιδοροῦντας, τοὺς κλέπτοντας· καὶ οὕτως ἀσφαλέστερον ἅψῃ τοῦ ἔργου, ἐὰν ἐπιλέγῃς, ὅτι εὐθὺς λούσασθαι θέλω, καὶ τὴν ἐμαυτοῦ προαίρεσιν κατὰ φύσιν ἔχουσαν τηρῆσαι. καὶ ὡσαύτως ἐφ' ἑκάστου ἔργου. οὕτω γὰρ, ἄν τι πρὸς τὸ λούσασθαι γένηται ἐμποδὼν, πρόχειρον ἔσται, διότι οὐ τοῦτο ἤθελον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμαυτοῦ προαίρεσιν κατὰ φύσιν ἔχουσαν τηρῆσαι. οὐ τηρήσω δὲ, ἐὰν ἀγανακτῶ πρὸς τὰ γινόμενα.

CAP. IX.

Quicquamne aggrederis? fuerit quo de genere illud,
Dispicias prudens, iterumque iterumque volutes.
Vis tibi membra Lavare? I nunc, pete balnea; quidni?
Antè tamen reputa, quas illic improba turbas
Plebs cieat; Perfundet enim madidum caput undâ
Hic tibi; at ille premens latus hinc urgebit & inde,
Detrudetque loco, raucâ & convitia voce

Fundet amarus; at alter notâ callidus arte
Subducet tunicam, aut ſoleas: Tamen inde peric'li
Nil erit, ipſe catus modò ſic tecum egeris antè;
Balnea adire libet; quin & defendere certum eſt
Fortis & ingenui partes; (pariterque age tecum,
Cui te cunque operi accinges;) Interque lavandum
Qui caſus te cunque premat, tibi demum ità fari
In promptu eſt, atque hoc curas componere dicto:
Membra Lavare quidem volui, ſed Membra Lavare
Non tantùm volui, verùm & Defendere Partes
Fortis & ingenui, firmumque per omnia pectus
Servare. At fungar quî hoc munere, ſi, ſimul ac quid
Adverſi acciderit, damnive, ego protinus angar
Impatiens, mœſtuſque aures demittam ut aſellus?

ΚΕΦ. ί.

Ταράσσει τὰς ἀνθρώπους, οὐ τὰ πράγματα, ἀλλὰ τὰ περὶ τῶν πραγμάτων δόγματα· οἷον, θάνατος οὐδὲν δεινὸν, ἐπεὶ καὶ Σωκράτει ἂν ἐφαίνετο· ἀλλὰ τὸ δόγμα τὸ περὶ θανάτου, ὅτι δεινόν, ἐκεῖνο τὸ δεινόν ἐστιν. ὅταν οὖν ἐμποδιζώμεθα, ἢ ταραττώμεθα, μηδέποτε ἄλλους αἰτιώμεθα, ἀλλ' ἑαυτοὺς, τουτέστι τὰ ἑαυτῶν δόγματα. ἀπαιδεύτου ἔργον, τὸ ἄλλοις ἐγκαλεῖν, ἐφ' οἷς αὐτὸς πράσσει κακῶς· ἠρχμένου παιδεύεσθαι, τὸ ἑαυτῷ· πεπαιδευμένου, τὸ μήτ' ἄλλῳ, μήθ' ἑαυτῷ.

CAP. X.

QUid gemis inceſsùm? cur vanas pectore curas
Uſque foves? Certè haud tantos Res ipſa dolores
Accendit, ſed falſa animum tibi Dogmata turbant.
Mors tibi acerba videtur: at haud ita cenſuit olim
Inclytus ille Senex patriis damnatus Athenis:
Non te Mors igitur, verùm Tua Dogmata terrent.
Hinc adeò implicitus vinc'lis ſiquando teneris,
Turbatuſve hæres, Alios reprehendere noli;

Scilicet in Temet culpa est; Tua Dogmata damnes.
Nimirum hunc Stolidum Indoctumque ego jure vocabo,
Incusat quicunque Alios, sibi quòd malè cedat
Res Sua: Tyro recens porrò est, (namque illum ego non-
[dum
Esse reor Sapientem) ultrò qui Se increpat: At quis,
Quis tandem verè Sapiens est? Qui neque culpæ
Quenquam alium insimulat, neque Sese crimine damnat.

ΚΕΦ. ια'.

ΕΠΙ μηδενὶ ἐπαρθῇς ἀλλοτρίῳ προτερήματι. εἰ ὁ ἵππος ἐπαιρόμενος ἔλεγεν ἂν, ὅτι, καλός εἰμι, οἰστὸν ἂν ἦν· σὺ δὲ ὅταν λέγῃς ἐπαιρόμενος, ὅτι ἵππον καλὸν ἔχω, ἴσθι ὅτι ἐπὶ ἵππῳ ἀγαθῷ ἐπαίρῃ. τί οὖν ἐστι σόν; χρῆσις φαντασιῶν· ὥσθ' ὅταν ἐν χρήσει φαντασιῶν κατὰ φύσιν σχῇς, τηνικαῦτα ἐπαρθήσῃ. τότε γὰρ ἐπὶ σῷ τινι ἀγαθῷ ἐπαρθήσῃ.

CAP. XI.

CUR tibi furtivos petis ambitiosus honores?
Cur adeò usque tumes, nitidus quòd portat Equus
[Te?
An Tuus hic Honor est? Si fortè Equus ille superbè

Exultet,

Exultet, quatiatque jubam, si calcibus auras
Verberet, atque altùm fremat, Haud me pulchrior alter
Est Equus, aspice cervicem, caput, aspice clunes;
Ferrem; Nempe equus est Bonus; haud fero, cùm Tibi [plaudis,
Quòd te Equus ille vehit; laus hinc tibi propria nulla est.

At quid deinde Meum est? Heus, dicam; Ita scilicet uti
Externis rebus, ratio ut tibi præcipit æqua;
Feceris hoc, exinde Vir es; jam suspice dotes
Ipse Tuas, meritis partam jam sume coronam.

ΚΕΦ. ιϛ.

Καθάπερ ἐν λιμένι, τοῦ πλοίου καθορμισθέντος, ἂν ἐξέλθῃς ὑδρεύσασθαι, ὁδοῦ μὲν πάρεργόν ἐστι, καὶ κοχλίδιον ἀναλέξασθαι, ἢ βολβάριον· τετάσθαι δὲ δεῖ τὴν διάνοιαν ἐπὶ τὸ πλοῖον, καὶ συνεχῶς ἐπιστρέφεσθαι, μήτοι σε ὁ κυβερνήτης καλέσῃ· κἂν καλέσῃ, πάντα ἐκεῖνα ἀφιέναι, ἵνα μὴ δεδεμένος ἐμβληθῇς, ὡς τὰ πρόβατα· οὕτω καὶ ἐν τῷ βίῳ, ἐὰν διδῶται ἀντὶ βολβαρίου καὶ κοχλιδίου γυναικάριον καὶ παιδίον, οὐδὲν κωλύσει· ἐὰν δὲ ὁ κυβερνήτης καλέσῃ, τρέχε ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀφεὶς

ἐκεῖνα

ἐκεῖνα πάντα, μηδὲν ἀπισρεφόμενον· ἐὰν δὲ γέρων ἦς, μηδὲ ἀπαλλαγῆς ποτε τῶν πλοίων μακρὰν, μήποτε καλοῦντος ἐλλίπῃς.

CAP. XII.

NAvigium in curvo ſtat littore; languidus udam
Deſilis in terram Vector, dulceſque requiris
Æger aquas, obiterque ſimul per littora bulbos,
Et conchas fortaſſe legis, tereteſque lapillos.
At tu Navigii fueris memor uſque; relictam
Uſque animo puppim recolas, vocemque magiſtri
Expectes uſque attentus; ſignoque recepto,
Eia age, funde ſinu conchas, age projice bulbos,
Adque ratem propera, nè vinctus, more bidentûm,
Turpiter in cæcas navis trudare cavernas.
At quorſum hæc, rogitas: Quo tendit fabula? Bulbi
Si vice, vel Conchæ, tibi Filius aut datur Uxor,
Ah, cave te miſerum impediant: Nunc, nunc vocat altâ
Voce Gubernator; vade ocyùs; ocyùs, inquam,
Miſſis Filiolis, & Conjuge ponè relictâ,
Curre libens, neque reſpice. Quòd ſi tarda ſenectus

Inſtat

Inſtat & arida canities, cave tum malè ſanus
A puppi procul abſcedas, nè fortè vocantis
Haudquaquam veniat domini vox reddita ad aures,
Nec cœptum finire queas fauſto alite curſum.

ΚΕΦ. ιγ'.

Μὴ ζήτει τὰ γινόμενα γίνεσθαι ὡς θέλεις· ἀλλὰ θέλε γίνεσθαι τὰ γινόμενα ὡς γίνεται, καὶ εὖ ποιήσεις. νόσος, σώματός ἐστιν ἐμπόδιον· προαιρέσεως δὲ οὔ, ἐὰν μὴ αὐτὴ θέλῃ. χώλανσις, σκέλους ἐστὶν ἐμπόδιον, προαιρέσεως δὲ οὔ· καὶ τοῦτο ἐφ' ἑκάστου τῶν ἐμπιπτόντων εὑρήσεις γὰρ αὐτὸ ἄλλου τινὸς ἐμπόδιον, σὸν δὲ οὔ.

CAP. XIII.

NE verò, nè cuncta Tuo permittiet optes
Arbitrio; ut fiunt, potiùs fieri omnia malis:
Hoc poteris pacto traducere leniter ævum.
Ingruit an Febris? Corpus ſolum invida lecto
Affigit, non Te; Menti quippe omnia conſtant
Integra;

Integra; Propoſitum uſque tenes, ſat Pectora ſanus.
Claudus es? officium Pes reſpuit; haud tamen unà
Mens titubat, perditve alieno ex vulnere vires.
Sic reputa tecum, quæcunque tibi inciderit res;
Inde ſcies Res ſæpè tuas turbarier, haud Te.

ΚΕΦ. ιδ'.

Ἐφ' ἑκάστου τῶν προσπιπτόντων, μέμνησο ἐπιστρέφων ἐπὶ σεαυτὸν ζητεῖν, τίνα δύναμιν ἔχεις πρὸς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. ἐὰν καλὸν ἴδῃς, ἢ καλλιὼ, εὑρήσεις δύναμιν πρὸς ταῦτα ἐγκράτειαν· ἐὰν πόνον προσφέρηται, εὑρήσεις καρτερίαν· ἂν λοιδορία, εὑρήσεις ἀνεξικακίαν. καὶ οὕτως ἐθιζόμενόν σε ὐ συναρπάσουσιν αἱ φαντασίαι.

CAP. XIV.

ANte oculos quæcunque tuos ſe ſiſtat Imago,
Solliciteque tibi mentem, tecum ipſe volutes,
Quod tibi jam incumbat munus, queis fidere poſſis
Viribus, aut queis te Sapientia muniat armis.

Pulchra

Pulchra venit coram Mulier, laſcivaque ridet
Neſcio quid blandum tenerumque; At, cui locus hic ſit
Virtuti, perquire; aderit Pudor ecce Satelles
Haud piger, infiduſve. Labor ſiquando fatigat
Te gravis, adjutrix vires Tolerantia præſtat.
Vellicat immeritum te plebs, & crimine falſo
Inſequitur? Stabilem firmat Patientia mentem.
Auxilium tibi nuſquam aberit. Si re ſuper omni
Sic agitas tecum prudens, atque hic tuus eſt mos;
Nulla animum ſpecies rapiet nova; ſed tibi conſtans
Uſque eris, & lenis fluet æquo tramite vita.

ΚΕΦ. ιε'.

Μηδέποτε ὅλως μηδενὸς εἴπῃς, ὅτι ἀπώλεσα αὐτό, ἀλλ' ὅτι ἀπέδωκα. τὸ παιδίον ἀπέθανεν; ἀπεδόθη. τὸ χωρίον ἀφῃρέθη; σοῦν καὶ τοῦτο ἀπεδόθη; ἀλλὰ κακὸς ὁ ἀφελόμενος. τί δέ σοι μέλει, διὰ τίνος σε ὁ δοὺς ἀπῄτησε; μέχρι δ' ἂν δίδῳ, ὡς ἀλλοτρίῳ αὐτῷ ἐπιμελοῦ, ὡς ξενοδοχεῖον οἱ παριόντες.

CAP. XV.

AMisisse aliquid dicis te? Falleris, aio. Nil ergo amisi? Nil scilicet; Heus, bone; dicam Quomodò Nil: Moritur Conjux, aut dulcis ephebus Frater, parvulus aut pendens circum oscula Natus; Nonne istos Reddis? Sanè hercule. Forsan Agellus Eripitur, patriique Lares, & Villa; negas te Reddere & hæc, sodes? Reddo, inquis; at est Nebulo, qui Eripuit. Fateor; quid tum? quid distat, iniquus Ille, æquusve fuat? quid refert, albus, an ater Sit, Tros, an Tyrius, per quem repetit Dominus res

Ipse

Ipse suas æquus? cur mussas? Dum tamen harum
Ille usum indulget, sic utere, tanquam alienis,
Non propriis; sic disce frui, velut imbre viator
Aspersus fruitur cauponâ, unctâve popinâ.

ΚΕΦ. ιϛ'.

Ει προκόψαι θέλεις, ἄφες τοὺς τοιούτους διαλογισμούς· ἐὰν ἀμελήσω τῶν ἐμῶν, οὐχ ἕξω διατροφάς· ἐὰν μὴ κολάσω τὸν παῖδα, πονηρὸς ἔσται. κρεῖσσον γὰρ λιμῷ ἀποθανεῖν, ἄλυπον καὶ ἄφοβον γενόμενον, ἢ ζῆν ἐν ἀφθόνοις ταρασσόμενον· κρεῖττον δὲ τὸν παῖδα κακὸν εἶναι, ἤ σε κακοδαίμονα.

CAP. XVI.

PRoficere usque cupis? Crucient nè talia mentem;
Si neglecta mihi sit res, decedere summâ
Siquid ego patiar, fuerit neque cura peculî,
Vivere quî potero? Puer est mihi; mox erit ille
Nequam; opus est Virgis, Fuste est opus. O bone, temet
Cur adeò vexas? Esto; Penuria victûs

Te

Te premat, atque Fame pereas, vacuus modò curis
Dum pereas: Nempe hoc ſatius, quàm ut triſtitiâ uſque
Oppreſſum pleno ditet te Copia Cornu.
Eſto; tibi fuerit Puer Improbus; Improbus Ille
In ſcelus omne ruat præceps, Te experte doloris:
Hoc ſatius, quàm perpetuo Te pectora luctu
Torqueri, & miſeram curis diſperdere vitam.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ιζ'.

Αρξαι τοιγαροῦν ἀπὸ τῶν μικρῶν. ἐκχεῖται τὸ ἐλάδιον; κλέπτεται οἰνάριον; ἐπίλεγε, ὅτι, τοσούτου πωλεῖται ἀπάθεια, τοσούτου ἀταραξία· προῖκα δὲ οὐδὲν περιγίνεται. ὅταν δὲ καλῇς τὸν παῖδα, ἐνθυμοῦ ὅτι δυνάται μὴ ὑπακοῦσαι· καὶ ὑπακούσας, μηδὲν ποιῆσαι ὧν θέλεις. καὶ οὐχ οὕτως ἔστω αὐτῷ καλῶς, ἵνα ἐπ' ἐκείνῳ ᾖ, τό σε ταραχθῆναι.

CAP. XVII.

PRima adeò in parvis fuerint tentamina rebus.
Siquis humi tibi fortè Oleum diffuderit, aut si
Abstulerit Vinum, tacito sub pectore volvas
Protinus hæc tecum, Tanti Patientia, tanti
Stat mentis tranquilla Quies; quid valdius optem?
Ecquid enim vænit pretio sine? Jam Puero mî
Est opus; ille domi non est; sin fortè fuisset,
Cessaret vecors; quid agam? num ringar ineptus?
Non Ego; nec Servum penes esse sinam, ut mihi pectus
Torqueat ad libitum; res illi haud tâm benè cedet.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ιη'.

Ει προκόψαι θέλεις, ὑπόμεινον ἕνεκα τοῦ ἐκτὸς ἄνους δόξαι, καὶ ἠλίθιος. μηδὲν βούλου δοκεῖν ἐπίστασθαι. κἂν δόξῃς τισὶν εἶναί τις, ἀπίστει σεαυτῷ. ἴσθι γὰρ, ὅτι οὐ ῥᾴδιον, καὶ τὴν προαίρεσιν τὴν σεαυτοῦ κατὰ φύσιν ἔχουσαν φυλάξαι, καὶ τὰ ἐκτός· ἀλλὰ τὸ ἑτέρου ἐπιμελούμενον, τοῦ ἑτέρου ἀμελῆσαι, πᾶσα ἀνάγκη.

CAP. XVIII.

PRoficere usque cupis? num vis contendere porrò?
Obdures animum, fatuusque amensque vocari
(Dum res externas temnis) patienter & æquâ
Mente feras; etiamque optes nil scire videri.
Sin te miretur, sin laudet fortè popellus,
Ipse tibi diffide, memor, quòd sancta tueri
Munia naturæ, externis pariterque potiri
Rebus non adeò facile est; at, cùm tibi pectus
Occupat alter amor, certâ alter lege recedit.

ΚΕΦ. ιθ'.

Αν θέλῃς τὰ τέκνα σου, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τοὺς φίλους σου πάντοτε ζῆν, ἠλίθιός εἶ· τὸ γὰρ μὴ ἐπί σοι θέλειν ἐπί σοι εἶναι, καὶ τὸ ἀλλότρια, σὰ εἶναι. οὕτω καὶν τὸ παῖδα θέλῃς μὴ ἁμαρτάνειν, μανικὸς εἶ· θέλειν γὰρ τὴν κακίαν μὴ εἶναι κακίαν, ἄλλο τί. ἂν δὲ θέλῃς ὀρεγόμενος μὴ ἀποτυγχάνειν, τοῦτο δυνάσῃ. τοῦτο οὖν ἄσκει, ὃ δυνάσῃ.

CAP. XIX.

VIS nullus Natos casus tibi, nullus Amicos
Auferat? innumeros vis Uxor vivat in annos?
Stultus es insanusque, cupis quia fata Deorum
Te penes esse, adeoque aliena negotia curas.
An cupis, ut nunquam peccet Puer improbus? eheu
Te miserum, demens dum res mutare laboras,
Atque ipsam vitii naturam invertere tentas!
At nihil ergo petam? Nihil, inquis? Quin ego dicam;
Quod Potes Ipse, Velis; nil ultrà; sic tibi nunquam
Irrita vota cadent, nec Spe luderis inani.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. κ'.

Κύριος ἑκάστου ἐστὶν ὁ τοῦτο ἐκείνου θελομένων, ἢ μὴ θελομένων, ἔχων τοῦτο ἐξουσίαν εἰς τὸ περιποιῆσαι, ἢ ἀφελέσθαι. ὅστις οὖν ἐλεύθερος εἶναι βούλεται, μήτε θελέτω τι, μήτε φοβείσθω τι τῶν ἐπ' ἄλλοις. εἰ δὲ μή, δουλεύειν ἀνάγκη.

CAP. XX.

EStne hominum quiſquam, data cui ſit tanta poteſtas,
Invito ut tollat tibi dulcia, ponat amara,
Cùm volet? Hunc Dominumq; tuum, Regemque fateris.
Vis Liber fieri? Hâc umâ ratione catenas
Excuties, Ea ſola velis, ea ſola recuſes,
Quæ proprii juris fuerint, obnoxia nulli.
Hoc niſi feceris, haud poterunt adamantina vincla
Solvere Prætores centum; reſcindere nexas
Non valet Alcides, non Jupiter ipſe catenas.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. κά.

Μεμνησο, ὅτι, ὡς ἐν συμποσίῳ, δεῖ σε ἀναστρέφεσθαι. περιφερόμενον γέγονέ τι κατά σε; ἐκτείνας τὴν χεῖρα, κοσμίως μετάλαβε. παρέρχεται; μὴ κάτεχε. οὔπω ἥκει; μὴ ἐπίβαλε πόρρω τὴν ὄρεξιν, ἀλλὰ περίμενε μέχρις ἂν γένηται κατά σε. οὕτω πρὸς τέκνα, οὕτω πρὸς γυναῖκα, οὕτω πρὸς ἀρχὰς, οὕτω πρὸς πλοῦτον. καὶ ἔσῃ ποτὲ ἄξιος τῶν θεῶν συμπότης. ἂν δὲ καὶ παρατεθέντων σοι μὴ λάβῃς, ἀλλ' ὑπερίδῃς, τότε οὐ μόνον συμπότης τῶν θεῶν ἔσῃ, ἀλλὰ καὶ συνάρχων. οὕτω γὰρ ποιῶν Διογένης καὶ Ηράκλειτος, καὶ οἱ ὅμοιοι, ἀξίως θεῖοί τε ἦσαν, καὶ ἐλέγοντο.

CAP. XXI.

TE gerere in Vitâ ſimili ratione memento,
Quâ temet geris in Cœnâ. Patinam puer ad te
Pertulit, exſtructaſque dapes? Aliquam inde pudenter
Partem ſume, nec ora nimis diſtenta perungas
Ruſticus. An nitidas lances, conditaque lautè
Fercula prætervecta vides? Avidam cave dextram
Uſquam protendas, cave volvas limus ocellos

Huc illuc cupidos. Nondum cibus advenit? At tu
Uſque ſede patiens, nec clames, Ocyùs aſſos
Pone, puer, piſces; Nemo conchylia? nemo
Oſtrea fert? nemo mullos? Inſane, quieſcas;
Nec puerum vexes, neque dentem in dente fatiges.
Hanc benè ſi teneas legem, hâc ratione modeſtus
Si te geſſeris ad Nummos, Famamque, & Honores,
Hâc ad Filiolos pariter, Sponſamque, Deorum
Mox conviva bonus fueris: Sin ſobrius iſta
Reſpueris oblata, Deus, Deus hinc eris; ipſe
Jupiter aſſurgit, ſolii & Te in parte reponit.
Arte hâc Diogenes, Heraclituſque, aliique
Porrò, culta quibus Sapientia priſca viris eſt,
Aſcendêre domos Superſim, & numerantur in Illis.

ΚΕΦ. κϚ'.

Ὅταν κλαίοντα ἴδῃς τινὰ ἐν πένθει, ἢ ἀποδημοῦντος τέκνου, ἢ ἀπολωλεκότος τὰ ἑαυτοῦ, πρόσεχε, μή σε ἡ φαντασία συναρπάσῃ, ὡς ἐν κακοῖς ὄντος αὐτοῦ, τοῖς ἐκτός· ἀλλ' εὐθὺς διαίρει σεαυτῷ, καὶ λέγειν ἔσω πρόχειρον, ὅτι τοῦτον θλίβει, οὐ τὸ συμβεβηκὸς, (ἄλλον γὰρ καὶ θλίβει) ἀλλὰ τὸ δόγμα τὸ περὶ τούτου. μέχρι μὴν τοῦ λόγου μὴ ὄκνει συμπαραφέρεσθαι αὐτῷ, κἂν ἔτι τοῦ καιροῦ συνεπιτενάξαι· πρόσεχε μὴν τοι, μὴ καὶ ἔσωθεν συνεπιτενάξῃς.

CAP. XXII.

NUmquis inexpletùm mæret, quòd trans mare currat
Filius, aut amens luxu bona patria perdat?
Tum cave, nè ſpecies magnorum inopina malorum
Te quoque tranſverſum rapiat, nè fallat imago
Tàm vani luctûs: Quin tu ſic diſpice tecum;
Non Res ipſa hominem, ſed tantùm Dogmata vexant;
Nam neque Res Aliis tantos facit iſta dolores.
Quin Sermone tenus ſocias miſcere querelas
Haud veto; ſed cave nè luctus tibi Pectora tangat,
Perſideatque ad vivum, imas penetretque medullas.

ΚΕΦ. κγ'.

Μέμνησο, ὅτι ὑποκριτὴς εἶ δράματος, οἷόν σοι ἂν θέλῃ ὁ διδάσκαλος. ἂν βραχύ, βραχέος· ἂν μακρόν, μακροῦ. ἂν πτωχὸν ὑποκρίνασθαί σε θέλῃ, ἵνα καὶ τοῦτον εὐφυῶς ὑποκρίνῃ· ἂν χωλόν, ἂν ἄρχοντα, ἂν ἰδιώτην. σὸν γὰρ τοῦτ' ἔστι, τὸ δοθὲν ὑποκρίνασθαι πρόσωπον καλῶς· ἐκλέξασθαι δ' αὐτὸ, ἄλλου.

CAP. XXIII.

NOS ſumus in ſcenâ; quin &, mandante Magiſtro,
Quiſque datas agimus partes. Sit longa, breviſve
Fabula, nil refert: Tyrio ſeu dives in oſtro
Incedam, pannis ſeu veler ſquallidus, imo
Prognatus populo, ſeu fracto crure, humerove,
In triviis rogitem æra; placet lex; hanc quoque bellè
Actor perſonam non inconcinnus ad imum
Uſq; feram; Hoc, hoc nempe Meum eſt; at munia nobis
Didere, Partirique, Opus hoc & Cura Deorum eſt.

ΚΕΦ. κδ'.

Κορακὸς ὅταν μὴ αἴσιον κρώζῃ, μὴ συναρπαζέτω σε ἡ φαντασία, ἀλλ' εὐθὺς διαίρει σεαυτῷ, καὶ λέγε, ὅτι τούτων ἐμοὶ οὐδὲν ἀπισημαίνεται, ἀλλ' ἢ τῷ σωματίῳ μου, ἢ τῷ κτησιδίῳ μου, ἢ τῷ δοξαρίῳ, ἢ τοῖς τέκνοις, ἢ τῇ γυναικί· ἐμοὶ δὲ πάντα αἴσια σημαίνει, ἐὰν ἐγὼ θέλω. ὅ, τι γὰρ ἂν τούτων ἀποβαίνῃ, ἐπ' ἐμοί ἐστιν ὠφεληθῆναι ἀπ' αὐτοῦ.

CAP. XXIV.

EN! Cornix inviſa futuri nuncia damni
Neſcio quid ferale canit. Sed cur trepidas? cur
Palleſcis? quin ſume animos, & ſic age tecum;
Certè hinc nulla manent mala Me; Funduſve, Domuſve
Plectetur forſan, vel Conjux, Progenieſve,
Fama ſimul, Corpuſque meum: Tamen omnia fauſta
Sunt portenta Mihi, ſi ſtet modò certa Voluntas;
Nam quicunque adeò Caſus portenta ſequatur,
Me penes eſt hinc jucundos decerpere fructus.

ΚΕΦ. κέ.

Ἀνίκητος εἶναι θέλεις, ἐὰν εἰς μηδένα ἀγῶνα καταβαίνῃς, ὃν σὺ οὐκ ἔστιν ἐπὶ σοὶ νικῆσαι.

CAP. XXV.

VIS esse Invictus? Cupis in certamine nullo
Esse minor? Rem inventam habeo, effectamque tibi do:
Scilicet in nullam descendas cautus arenam,
Contendas nusquam, tibi ni Victoria certa
In manibus sit: Habes, totâ quod mente petîsti.

ΚΕΦ. κς.

ΟΡΑ μήποτε ἰδών τινα τῶν τιμωμένων, ἢ μεγαλοδυναμούμενον, ἢ ἄλλως εὐδοκιμοῦντα, μακαρίσῃς, ὑπὸ τῆς φαντασίας συναρπασθείς. ἐὰν γὰρ σὺ τῶν ἐφ' ἡμῖν ἡ ἀρετὴ καὶ ἀπαθὴς ᾖ, ἔτι ὁ φθόνος, ἔτι ζηλοτυπία χώραν ἕξει. σὺ γὰρ αὐτὸς οὐ στρατηγὸς, οὐ πύταινις, ἢ ὕπατος εἶναι θελήσῃς, ἀλλ' ἐλεύθερος. μία γὰρ ὁδὸς πρὸς τοῦτο, καταφρόνησις τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν.

CAP.

CAP. XXVI.

PLebs ſiquem imperio decoret, trabeâve nitenti
Induat, atque ſecundâ ad cœlos efferat aurâ;
Si cenſu quis clarus equeſtri balnea, villas
Exſtruat, aut aret ampla paterni jugera fundi;
Tunc hominem cave divitiis vel honoribus auctum
Attonitus ſtupeas fatuè, dicâſve beatum,
Téque Hunc eſſe velis. Quid enim? Si, quæ penes ipſum
Te fuerint, faciant ſerventque ea ſola beatum,
Cur tandem Invidiâ tibi pectus inaniter angis?
Æmula cur vanâ mens ambitione laborat?
Hinc adeò facilis ſiquis Deus, En, ego, dicat,
Jam faciam quod vis, magnarum Dux legionum
Seu fieri malis, ſeu Conſul, ſive Senator;
Tu ſuper his conſtans animi, & præſentibus aptus,
Nil horum indigeo, referes; Liberque, Potenſque
Uſque Mei vivam: Satis eſt. Sic denique Liber
Evadam, res Externas ſi temnere diſcam.

ΚΕΦ. κζ'.

Μέμνησο, ὅτι οὐχ ὁ λοιδορῶν ἢ τύπτων ὑβρίζει, ἀλλὰ τὸ δόγμα τὸ περὶ τούτων, ὡς ὑβριζόντων. ὅταν οὖν ἐρεθίσῃ σέ τις, ἴσθι ὅτι ἡ σὴ σε ὑπόληψις ἠρέθισε. τοιγαροῦν ἐκ πρώτης πειρῶ ὑπὸ τῆς φαντασίας μὴ συναρπαδῆναι. ἂν γὰρ ἅπαξ χρόνῳ καὶ μεταβολῆς τύχῃς, ῥᾷον κρατήσεις σεαυτοῦ.

CAP. XXVII.

AN mihi fuste caput minuit quis? an unguibus [atrox
Involat in malam? an colaphis convitia miscet?
Non mihi Verba nocent, non Verbera; at omnia in auras
Cassa abeunt, animus nisi me mens angit iniquus.
Cædit me? cædat: fundit convitia? fundat:
Non tamen hoc ideò potis est Me Lædere pacto;
Tum demum Lædar, cùm me læsum Ipse Putâro.
Haud sinam ad internas manent mihi ut ista medullas
Probra, nec attonitus rerum novitate ciebor:
Proderit indulgere moram: Tum scilicet omnis
Ultrò animorum æstus cadet, in seséque resident.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. κη'.

Θάνατος, καὶ φυγὴ, καὶ πάντα τὰ δεινὰ φαινόμενα, περὶ ὀφθαλμῶν ἔστω σοι καθ' ἡμέραν· μάλιστα δὲ πάντων ὁ θάνατος. καὶ οὐδὲν ἀνθρώπινον ἐνθυμηθήσῃ, ἔτι ἄγαν ἐπιθυμήσεις τινός.

CAP. XXVIII.

VIvere si rectè cupias, Mortem, atque Catenas,
Et mala dura Fugæ, verbo uno, quicquid Acerbi
Valdè humana cavet natura, atque acriter horret,
Assiduè ante oculos ponas: Super omnia Mortis
Vive memor, persæpè animo Mors certa recurset.
Exin nil parvum sapies; nil vile subibit
Mentem; nulla animum torquebit dira cupido.

ΚΕΦ. κθ'.

Φιλοσοφίας ἐπιθυμεῖς; προγυμνάζου αὐτόθεν, ὡς καταγελασθησόμενος, ὡς καταμωκησομένων σου πολλῶν, ὡς ἐρεόντων, ὅτι, ἄφνω φιλόσοφος ἡμῖν ἐπανελήλυθε, κ, πόθεν ἡμῖν αὕτη ἡ ὀφρύς; σὺ δὲ ὀφρυῶ μὲν μὴ σχῆς· τὰ δὲ βελτίσων σοι φαινομένων ἔστω ἔχου, ὡς ὑπὸ θεοῦ τεταγμένος εἰς ταύτην τὴν τάξιν. μέμνησο δέ, ὅτι ἐὰν μὲν ἐμμείνῃς τοῖς αὐτοῖς, οἱ καταγελῶντές σου πρότερον, ὕστερόν σε θαυμάσονται· ἐὰν δὲ ἡττηθῇς αὐτῶν, διπλοῦν πρόσλημμα καταγέλωτος.

CAP. XXIX.

VIS verè Sapiens fieri? Poteriſne cachinnum,
Atque ſales perferre indocti, & ſcommata, Vulgi?
Hirſutam hic vellit barbam; vultum ille, habitumque
Laſcivus ridet, ſetas, atque hiſpida membra
Increpat; Unde tam acerbus ades? Tam torva repentè
Unde tibi frons eſt? At, ſi me audire velis tu,
Deme ſupercilium, nec turpiter hirtus & atrox
Appare: Verùm defendas gnaviter iſtas,

Quas

Quas ſuſcepiſti, partes; tueare locum, & ſtes
Immotus, quaſi te hâc Deus in ſtatione locâſſet.
Quòd ſi Virtutis fidus rigiduſque ſatelles
Fortiter uſque locum defendas, & tibi conſtes;
Qui modò te riſit, Populus venerabitur ultrò,
Ingenteſque tibi plaudens decernet honores:
Sin partes timidus mutâris tranſfuga; jam Bis
Præbebis riſum plebi, Bis fabula fies.

ΚΕΦ. λ'.

ΕΑΝ ποτέ σοι γένηται ἔξω γραφῆναι, μὴ θὲς τὴ βουλὴν ἀρέσαι τινὶ, ἴσθι ὅτι ἀπώλεσας τὴν ἔνστασιν. ἀρκοῦ οὖν ἐν παντὶ τῷ εἶναι φιλόσοφος· εἰ δὲ καὶ δοκεῖν βούλει, τῷ ἑαυτῷ φαίνου, καὶ ἱκανὸς ἔσῃ.

CAP. XXX.

EXtra Te numquid quæris? Cuiquámne placere
Optas? Lapsa manu arma; loco pulsusque recedis.
Sis Bonus & Sapiens; Satis est; nihil amplius opta:
Sin ultrà cupias sapiensque bonusque Videri,
Scilicet is videare Tibi; jam Laudis abundè est.

ΚΕΦ. λα'.

Ουτοί σε οἱ διαλογισμοὶ μὴ θλιβέτωσαν· ἄτιμος ἐγὼ βιώσομαι, καὶ οὐδεὶς οὐδαμοῦ. Εἰ γὰρ ἡ ἀτιμία ἐστὶ κακὸν, οὐ δυνάσαι ἐν κακῷ εἶναι δι' ἄλλον, οὐ μᾶλλον ἢ ἐν αἰσχρῷ. μή τι οὖν τὸ σὸν ἔργον ἐστὶ τὸ ἀρχῆς τυχεῖν, ἢ παραληφθῆναι ἐφ' ἑστίασιν; οὐδαμῶς. πῶς οὖν ἔτι τοῦτ' ἔστιν ἀτιμία; πῶς δὲ οὐδεὶς οὐδαμοῦ ἔσῃ, ὃν ἐν μόνοις εἶναί τινα δεῖ τοῖς ἐπί σοι, ἐν οἷς ἔξεστί σοι εἶναι πλείστου ἀξίῳ; ἀλλά σοι οἱ φίλοι ἀβοήθητοι ἔσονται. τί λέγεις τὸ ἀβοήθητοι; οὐχ ἕξουσι παρά σου ἀργύριον; οὐδὲ πολίτας Ρωμαίων αὐτοὺς ποιήσεις; τίς οὖν σοι εἶπεν, ὅτι ταῦτα τῶν ἐφ' ἡμῖν ἐστιν, οὐχὶ τὴν ἀλλότρια ἔργα; τίς δὲ δοῦναι δυνάται ἑτέρῳ, ἃ μὴ ἔχει αὐτός; κτῆσαι οὖν, φασὶν, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἔχωμεν. εἰ δυνάμαι κτήσασθαι, τηρῶν ἐμαυτὸν αἰδήμονα, καὶ πιστὸν, καὶ μεγαλόφρονα, δεικνύετε τὴν ὁδὸν, καὶ κτήσομαι. εἰ δ' ἐμὲ ἀξιοῦτε τἀγαθὰ τὰ ἐμαυτοῦ ἀπολέσαι, ἵν' ὑμεῖς τὰ μὴ ἀγαθὰ περιποιήσησθε, ὁρᾶτε ὑμεῖς, πῶς ἄνισοί ἐστε, καὶ ἀγνώμονες. τί δὲ βούλεσθε μᾶλλον; ἀργύριον, ἢ φίλον πιστὸν καὶ αἰδήμονα; εἰς τοῦτο οὖν μοι μᾶλλον συλλαμβάνετε, καὶ μὴ, δι' ὧν ἀποβαλῶ αὐτὸ, ταῦτά με πράττειν ἀξιοῦτε. ἀλλ' ἡ πατρὶς, ὅσον ἐπ' ἐμοί, φησιν, ἀβοή-

ἀβοήθητος ἔσται. πάλιν, ποίαν καὶ ταύτην βοήθειαν; στοὰς οὐχ ἕξει διά σε, οὔτε βαλανεῖα; καὶ τί τοῦτο; οὐδὲ γὰρ ὑποδήματα ἔχει διὰ τὴν χαλκέα, οὐδ' ὅπλα διὰ τὴν σκυτέα. ἱκανὸν δὴ, ἐὰν ἕκαστος ἐκπληρώσῃ τὸ αὐτοῦ ἔργον. εἰ δὴ ἄλλον τινὰ αὐτῇ κατεσκεύαζες πολίτην πιστὸν καὶ αἰδήμονα, οὐδὲν ἂν αὐτὴν ὤφειλες; ναί. οὐκοῦν οὐδὲ σὺ αὐτὸς ἀνωφελὴς ἂν εἴης αὐτῇ. τίνα οὖν, φησι, χώραν ἔξω ἐν τῇ πόλει; ἢν ἂν δύνῃ, φυλάττων ἅμα τὴν πιστὸν καὶ αἰδήμονα. εἰ δ' ἐκείνην ὠφελεῖν βουλόμενος, ἀποβαλεῖς ταῦτα, τί ὄφελος ἂν αὐτῇ γένοιο, ἀναιδὴς καὶ ἄπιστος ἀποτελεσθείς;

CAP. XXXI.

NE verò hanc vanam foveas sub pectore curam,
Heu! miser in pretio non sum; Sine nomine vivam
Obscurus, totumque agitabo inglorius ævum.
Hos depone metus; Age, dic mihi, Túne securim,
Tu fasces donare potes tibi, ebúrve curule?
An Temet penes est epulis accumbere Regum?
Non penes est, inquis. Quod te ergo dedecus urget?
Quæ te culpa premit? Quî tandem turpior illo
Evadis pacto? Vitio demùm id tibi vertit
Quisquam hominum, immeritumque alieno crimine damnat?]

Annon

Annon in pretio es, dum Mens tibi conſcia recti
Plaudit, virtutis ſummo te in culmine ſiſtit,
Atque Suos, quoſcunque poteſt, tibi tradit honores?
Reſpondes forſan, Non poſſum vivere Amicis
Commodus, Haud opibus Fratrem, charoſque Propinquos
Eſt augere mihi, in cenſúmve referre Quiritûm.
Si tibi nil horum in manibus, nec munera apud Te
Sint ea, quî præſtes Illis? Verùm, agmine facto,
Cur non illa paras, clamant, ut copia nobis
Suppetat? Eia, pares. Ego nempe parabo libenter,
Si poſſim rectè, illæſum ſervare pudorem
Dummodò mî liceat, modò magnanimuſque bonuſque
Illa parare queam; Monſtrate viam, & ſequar ultrò.
Sin Mea profundam Bona prodigus, ut coëmam quæ
Haud bona ſunt Vobis; pacto quò jam redit iſto
Res mihi? Stultus Ego magis, an Vos eſtis Iniqui?
Quid Nummus vobis ſi deſit? Habetis Amicum
Sincerum, fortemque, verecundumque; quid ultrà
Optandum eſt? Utra res potior? Ferte ergo, precor, mî

Auxilium

Auxilium, bonus ut perſtem, & ſincerus ad imum:
At verò, ut cedam, ut virtutis caſtra relinquam
Transfuga, quis tandem verus ſuadebit amicus?
Succinit hinc alter, Charos, age, reſpice Cives,
Et Patriæ te tangat amor. Sed quid faciam vis?
Non per me latas (fateor) dat Porticus umbras,
Balnea nec condo; Non eſt, quòd multa loquamur;
Haud rectè Soleas aptat Faber, Armáve Sutor:
Quiſque ſuam demùm (ſatis eſt) exerceat artem.
Quid ſi fortè Alium civem gnavumque bonumque
Urbi ſufficiam, & claris virtutibus auctum
Educam, patriæque decus columenque futurum?
Ecquid erit pretii? numquid Patriæ utile faxo?
Utile nimirum faxis. Hinc quærere pergo;
Ipſe Ego ſi conſtans civis, ſi fidus amicus,
Si merear fortiſque verecunduſque vocari,
Nil ego tum patriæ proſum? Sed quis tibi in urbe
Eſt Locus? Is locus eſt, ſalvâ virtute parare
Quem licet, incolumique fide: Sin fortè pudorem

De-

Desero, Virtutisque viam, Vos, dicite, Cives,
Quî prosim patriæ malè fidus, turpis, & excors?

ΚΕΦ. λϚ'.

Προετιμήθη σε τις ἐν ἐστιάσει, ἢ ἐν πρωτοκλισίαις, ἢ ἐν τῷ παραληφθῆναι εἰς συμβουλίαν; εἰ μὲν ἀγαθὰ ταῦτά ἐστι, χαίρειν σε δεῖ, ὅτι ἔτυχεν αὐτῶν ἐκεῖνος· εἰ δὲ κακὰ, μὴ ἄχθου, ὅτι σὺ αὐτῶν οὐκ ἔτυχες. μέμνησο δὲ ὅτι ὁ δυνάσενος μὴ ταῦτα ποιῶν πρὸς τὸ τυγχάνειν τ οὐκ ἐφ' ἡμῖν, ἐκείνων τῶν ἴσων ἀξιοῦσθαι. πῶς γὰρ ἴσον ἔχειν δυνάσεται, ὁ μὴ φοιτῶν ἐπὶ θύρας τινὸς, τῷ φοιτῶντι; ὁ μὴ παραπέμπων τῷ παραπέμποντι; ὁ μὴ ἐπαινῶν τῷ ἐπαινοῦντι; ἄδικος ἂν εἴη καὶ ἄπληστος, εἰ μὴ προϊέμενος ταῦτα, ἀνθ' ὧν ἐκεῖνα πρόσκειται, προῖκα αὐτὰ βουλήσῃ λαμβάνειν. ἀλλὰ πόσου πιπράσκονται θέλδακες; ὀβολοῦ, ἂν οὕτω τύχῃ· ἂν οὖν τις προϊέμενος τὸν ὀβολὸν, λάβῃ θέλδακας, σὺ δὲ μὴ προϊέμενος μὴ λάβῃς, μὴ οἴου ἔλαττον ἔχειν τ λαβόντος· ὡς γὰρ ἐκεῖνος ἔχει θέλδακας, οὕτω σὺ τ ὀβολὸν, ὃν οὐκ ἔδωκας. τ αὐτὸν δὴ τρόπον κἀνταῦθα· ὁ προσκλήθης ἐφ' ἑστιάσιν τινος; ὁ γὰρ ἔδωκας τῷ καλοῦντι

πόσου πωλεῖ τὸ δεῖπνον· ἐπαίνου δ' αὐτὸ πωλεῖ, θεραπείας πωλεῖ. δὸς οὖν τὸ διαφέρον, εἴ σοι λυσιτελεῖ τὸ πωλούμενον· εἰ δὲ κἀκεῖνα θέλεις μὴ προΐεσθαι, καὶ ταῦτα λαμβάνειν, ἄπληστος εἶ, καὶ ἀβέλτερος. οὐδὲν οὖν ἔχεις ἀντὶ τοῦ δείπνου; ἔχεις μὲν οὖν· τὸ μὴ ἐπαινέσαι τοῦτον, ὃν οὐκ ἤθελες, τὸ μὴ ἀνασχέσθαι αὐτοῦ ἐπὶ τῆς εἰσόδου.

CAP. XXXII.

SI tibi prælatus lecto potiore recumbit
Convivarum aliquis; siquem Rex fortè vocavit
Ad cœnam, Te neglecto; si sæpè salutat,
Consiliis socium adjungit, jubet esse suorum
In numero: At verò Tu protinus, Hæc Bona si sint,
Gratulor, exclames, bone Vir; si sint Mala, nè tu
Demitte auriculas, mala quòd tibi præripit alter.
Illa quidem haud Tua sunt; sed quâ tamen illa parari
Lege queant, nôsti: Verùm nisi conditionem hanc
Præstiteris, non illa tibi contingere possunt.
Nimirum tu Patroni non ostia pulsas,
Non illum laudas, lateri ejus non comes hæres:

Hæc

Hæc faciunt Alii; ſed eoſdem ferre labores
Si dubitas, eadem cur præmia poſcis iniquus?
Nempe haud æquus eris, quin inſatiabilis uſque
Audieris meritò, ſi tanta capeſſere ſperes,
Nec pretium numeres: Age, nè te jam morer, audi,
Quò rem deducam; Quin tu, muliercula, quanti
Vendis Lactucas? Obolo. Venit alter, & illi
Dat pretium, tollitque herbas: Ergo miſerum me
Eſſe putas, hunc felicem? cur? Nempe reportat
Hic Olus. Intereà mihi plaudo, Obolumque reporto.
Non te Rex hodiè vocat ad convivia; num Tu
Solviſti pretium? quin ſolvas ocyùs, in rem
Si tibi ſit; ſi non ſolvis, cur, peſſime, muſſas?
Nimirum Rex illa æquè venalia ponit,
Ac Caupo; Obſequio quid diſtat, an Ære parâris?
Nè Cœnam ſperes, niſi ſit data Symbola. Verùm
Nil habeo infelix cœnæ vice. Falleris, inquam;
Non Regis faſtum toleras, non oſtia pulſas,
Non vacuam tumidis veſicam laudibus inflas.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. λγ'.

Το βέλημα τ̃ φύσεως καταμαθεῖν ἐστιν ἐξ ὧν ἀ διαφερόμεθα πρὸς ἀλλήλους· οἷον, ὅταν γείτονος παιδάριον κατεάξῃ τὸ ποτήριον, ἢ ἄλλο τι, πρόχειρόν ἐστιν εὐθὺς λέγειν, ὅτι τ̃ γινομένων ἐστίν. ἴσθι ἔν, ὅτι, ὅταν καὶ τὸ σὸν κατεαγῇ, τοιοῦτον εἶναί σε δεῖ, οἷόν ὅταν καὶ τὸ τ̃ ἄλλου κατεαγῇ. ἄτω μετατίθη καὶ ἐπὶ τὰ μείζονα. τέκνον ἄλλου τέθνηκεν, ἢ γυνή; οὐδείς ἐστιν ὃς οὐκ ἂν εἴποι, ὅτι ἀνθρώπινον. ἀλλ' ὅταν τὸ αὐτοῦ τινος ἀποθάνῃ, εὐθὺς, οἴμοι, πόλλας ἐγὼ, βοᾷ. ἐχρῆν ἢ μεμνῆσθαι, τί πάσχομεν, περὶ ἄλλων αὐτὸ ἀκούοντες.

CAP. XXXIII.

INtegra quid Natura velit, cognoscere si vis,
Dispice, gens humana quid uno dictitet ore;
Hæc rationis Vox, hæc nescia fallere norma.
Utpote, Vicini cùm quis Vas fictile frangat
Servulus, ille instat dum flagro, urgetque trementem
Insultans, quid ni Tu frendenti & minitanti
Exclames, Compesce iram; Sæpe omnibus illud
Accidit,

Accidit; Hoc vivet figulus pacto atque valebit.
Quid ni hæc edicas ſapiens? At, ſi Tua tandem
Fracta ſolo cadit olla, I, vir bone, porrige dextram;
Ut tibi vena ſalit? Sed, ne hæc jocularia tanquam
Ridens percurram, quæramus ſeria; Amici
Filiolus moritur ſi funere raptus acerbo,
Aut Uxor fœcunda & amabilis, Ille dolere
Inſolabiliter: ſed Tu, Quid, amice, dolori
Nequicquam indulges? Calcanda mihi & tibi lethi
Eſt via; Nos etiam (non eſt mora longa) ſequemur:
Hæc rectè. Uxor adempta Tibi eſt, aut Filius? Eheu,
Me miſerum, clamas: At verò reſpice, quo tu
Damna Aliena [illegible]o tuleris, quo pectore, & ore,
Et Tua ſer ſanus ſimili ratione modoque.

KE♦.

ΚΕΦ. λδ'.

Ὥσπερ σκοπὸς πρὸς τὸ ἀποτυχεῖν οὐ τίθεται, οὕτως οὐδὲ κακοῦ φύσις ἐν κόσμῳ γίνεται. εἰ μὲν τὸ σῶμά σου ἐπέτρεπέ τις τῷ ἀπαντήσαντι, ἠγανάκτεις ἄν. ὅτι δὲ σὺ τὴν γνώμην τὴν σεαυτοῦ ἐπιτρέπεις τῷ τυχόντι, ἵνα, ἐὰν λοιδορήσηταί σοι, ταραχθῇ ἐκείνῃ, καὶ συγχυθῇ, οὐχ αἰσχύνῃ; τούτου ἕνεκα ἐφ' ἑκάστου ἔργου σκόπει τὰ καθηγούμενα καὶ τὰ ἀκόλουθα αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἔρχου ἐπ' αὐτό· εἰ δὲ μὴ, τὴν μὲν πρώτην προθύμως ἥξεις, μηδὲν τῶν ἑξῆς ἐντεθυμημένος· ὕστερον δὲ, ἀναφανέντων τινῶν αἰσχρῶν, αἰσχυνθήσῃ.

CAP. XXXIV.

VIX (ut opinor) erit quis tam je[illegible] ineptus,
Consultò erret ut à metâ, & conimet in auras:
Nedum quid simile huic faciat Deus, & bona Mater
Natura; alma Malum nedum Natura creârit.
In medio sin quadrivio te fixerit olim
Quis nudum, ut possit plebecula fustibus atque
Cædere te flagris, nonne indigneris, amice?

Et

Et meritò. Verùm dic, ô bone, quî minùs ipſum
Te lædis, ſi, cùm vulgus convitia jactet,
Angeris, atque animum ignavè demittis inermem?
Nè verò tantum concede Quiritibus in te
Imperium, nec tam lepido plebs improba regno
Gaudeat: At, quodcunque agites, bis terque voluta,
Quid præeat, quid deinde ſequatur, & omnia cautus
Pende etiam atque etiam; hoc niſi ſit, præclara minatus
Jactanter te operi accinges, at mox timidus ceu
Terga dabis miles, Thraſo demùm è Cæſare fies.

ΚΕΦ. λέ.

Θελεις ὀλύμπια νικῆσαι; κἀγὼ νὴ τοὺς θεούς· κομψὸν γάρ ἐστιν· ἀλλὰ σκόπει καὶ τὰ καθηγούμενα, καὶ τὰ ἀκόλουθα· καὶ οὕτως ἅπτου τοῦ ἔργου. δεῖ σ' εὐτακτεῖν, ἀναγκοτροφεῖν, ἀπέχεσθαι πεμμάτων, γυμνάζεσθαι πρὸς ἀνάγκην, ἐν ὥρᾳ τεταγμένῃ, ἐν καύματι, ἐν ψύχει, μὴ ψυχρὸν πίνειν, μὴ οἶνον, ὡς ἔτυχεν· ἁπλῶς, ὡς ἰατρῷ παραδεδωκέναι σεαυτὸν τῷ ἐπιστάτῃ· εἶτα εἰς τὴν ἀγῶνα παρέρχεσθαι· ἔστι δὲ ὅτε χεῖρα βλαβεῖν, σφυρὸν στρέψαι, πολλὴν ἀφὴν καταπιεῖν· ἔσθ' ὅτε καὶ μαστιγωθῆναι· καὶ μετὰ ταῦτα πάντα νικηθῆναι. ταῦτα ἐπισκεψάμενος, ἐὰν ἔτι θέλῃς, ἔρχου ἐπὶ τὸ ἀθλεῖν. εἰ δὲ μὴ, ὡς τὰ παιδία ἀναστραφήσῃ, ἃ νῦν μὲν παλαιστὰς παίζει, νῦν δὲ αὐλητὰς, νῦν δὲ μονομάχους, εἶτα σαλπίζει, εἶτα τραγῳδεῖ· οὕτω καὶ σύ· νῦν μὲν ἀθλητὴς, νῦν δὲ μονομάχος, εἶτα ῥήτωρ, εἶτα φιλόσοφος· ὅλῃ δὲ τῇ ψυχῇ οὐδέν· ἀλλ' ὡς πίθηκος πᾶσαν θέαν, ἐὰν ἴδῃς, μιμῇ, καὶ ἄλλο ἐξ ἄλλου σοι ἀρέσκει. οὐ γὰρ μετὰ σκέψεως ἦλθες ἐπὶ τοὔργον, οὐδὲ περιοδεύσας· ἀλλ' εἰκῇ καὶ κατὰ ψυχρὰν ἐπιθυμίαν. οὕτω θεασάμενοί τινες φιλόσοφον, καὶ ἀκούσαντες οὕτω τινὸς λέγοντος, ὡς εὖ Σωκράτης λέγει· καὶ τίς οὕτω δύναται εἰπεῖν ὡς ἐκεῖνος; θέλουσι καὶ αὐτοὶ φιλοσοφεῖν.

CAP.

CAP. XXXV.

MAgna coronari vis numquid Olympia? quis non?
Herculè res bella est: quin tu priùs ipse voluta
Tecum, si sapias, quid pòst, quid & antè, ferendum.
Imprimis non more tuo tibi vivere fas est;
Non tibi consuetis dapibus tergere palatum
Athletæ licet, invisam sed rodere cœnam
Cogeris ingratis, nec non durum usque laborem
Ad domini arbitrium certis renovare diebus,
Algere, inque vicem pariter sudare paratus.
Nec sedare sitim gelidâ, laticémve Lyæi
Sumere fas, tibi cùm libitum est, sed cùm libet illi,
Qui te curârit, Medici pro more, Magistro.
Mox adeò in pugnam descendis; pésve manúsve
Luxatur tibi fortè cadenti, pulvere fauces
Turpantur, densamque absorbes pronus arenam:
At tandem flagris cæsus, multóque perustus
Verbere speratam perdis post omnia palmam.
Quin age, certantûm quæ sint incommoda, lustres;

Et, ſi tantus amor pugnæ, ſi tanta cupido,
I pugil, atque unctæ fortis te accinge palæſtræ.
Sin temerè aggrederis, ſuſceptas, ô bone, partes
Depones citò, ludentûm ritu puerorum
Mobilis. Hi fiunt Athletæ, deindè Tragœdi,
Et Gladiatores, Citharœdi, vel brevis horæ
Articulo: ſic Tu ventoſus nunc Sapiens, nunc
Aut Pugil, aut Gladiator eris; Sic Simius olim
Factitat hoc, illud, ſimul omnia tentat, ineptè
Sedulus, infectam repetitque & linquit opellam.
Sic, ſeu Pythagoram laudet quis, ſive Platonem,
Vulgus hiat, pluteum & libros tum comparat; eia,
Et Nos mox inter Sapientes fama reponet.

ΚΕΦ

ΚΕΦ. λς'.

Ἄνθρωπε, πρῶτον ἐπίσκεψαι, ὁποῖόν ἐστι τὸ πρᾶγμα· εἶτα καὶ τὴν σεαυτοῦ φύσιν κατάμαθε, εἰ δύναται βαστάσαι. πένταθλος εἶναι βέλει ἢ παλαιστής; ἴδε σαυτῷ τὰς βραχίονας, τοὺς μηρούς, τὴν ὀσφῦν κατάμαθε· ἄλλο γὰρ πρὸς ἄλλο πέφυκε. δοκεῖς, ὅτι ταῦτα ποιῶν, ὡσαύτως δύνασαι ἐσθίειν, ὡσαύτως πίνειν, ὁμοίως δυσαρεστεῖν; ἀγρυπνῆσαι δεῖ, πονῆσαι, ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀπελθεῖν, ὑπὸ παιδαρίου καταφρονηθῆναι, ἐν παντὶ ἥττον ἔχειν, ἐν τιμῇ, ἐν ἀρχῇ, ἐν δίκῃ, ἐν πραγματίῳ παντί. ταῦτα ἐπίσκεψαι, εἰ θέλεις ἀντικαταλλάξασθαι τὰ τῶν ἀπαθείαν, ἐλευθερίαν, ἀταραξίαν· εἰ δὲ μή, πρόσεχε, μὴ ὡς τὰ παιδία, νῦν φιλόσοφος, ὕστερον δὲ τελώνης, εἶτα ῥήτωρ, εἶτα ἐπίτροπος Καίσαρος γένῃ. ταῦτα ἀσυμφωνεῖ. ἔνα σε δεῖ ἄνθρωπον, ἢ ἀγαθὸν, ἢ κακὸν εἶναι· ἢ τὸ ἡγεμονικόν σε δεῖ ἐργάζεσθαι τὸ σαυτοῦ, ἢ τὰ ἐκτός· ἢ πρὸς τὰ ἔσω φιλοτεχνεῖν, ἢ τὰ ἔξω· τυπτέτω, ἢ φιλοσόφου πάσχειν ἐπέχειν, ἢ ἰδιώτου.

CAP. XXXVI.

QUicquam opus ordiris? Quæ sit res, quantaque, tecum
Volve, adeóque tuis fuerit num viribus æqua.
An Pila te juvat, aut Discus? num laude Palæstræ

Inclareſcere vis, Jaculo famámve mereri?
Concute te; validíſne ſatis compagibus apta
Hærent membra tibi? femora, & crus, brachia, lumbi
Quid valeant, quæras, & ſedulus omnia luſtres;
Quippe alios alias Natura inſtruxit ad artes.
In votis Sapere eſt: Rogo deinde, Famemque Sitimque
An perferre potes, ventrique indicere bellum?
Tum noctes vigilare etiam, tolerare labores
Perpetuos, charæque arceri à conjugis ulnis,
Atque etiam præbere tuis ludibria ſervis?
Vivere divitiarum expers, exſors & honorum,
Inque foro, quamcunque intentes, perdere litem?
Ut tibi res ea viſa? placétne hæc conditio & lex?
An tanti libertatem, gratamque quietem,
Erectumque animum, pectuſque angore ſolutum
Vis emere? I cœptes iter, atque hoc omine pergas.
At nè te demùm retrahas, aliudque capeſſas,
Inde aliud, variuſque breves muteris in horas,
Ludens ut Puer; is Sapiens erit, inde Coactor,

Rhetor

Rhetor item; Procurator mox Cæsaris exit.
Ista sibi disconveniunt, diversaque longè
Dissiliunt, nullóque valent coalescere pacto.
Unus homo esto, bonúsve, malúsve; eia, elige; utrum vis?
Inter utrumque locus non est: quin exere vires
Aut hic, aut illic; omnemque impende laborem
Aut Animo, aut Opibus: res Externæ tibi cordi
Sint, aut Internæ; quicquid demùm egeris, illud
Gnavus age; aut prorsus Sapere aude, aut Desipe prorsus.

ΚΕΦ. λζ'.

ΤΑ καθήκοντα ὡς ἐπίπαν τὰς σχέσεσι σύμμετρα εἶναι. πατήρ ἐστιν; ὑπαγορεύεται, ἐπιμελεῖσθαι, σύμφορα πάντων, ἀνέχεσθαι λοιδοροῦντος, πάσχοντος. ἀλλὰ πατὴρ κακός ἐστι. μή τι οὖν πρὸς ἀγαθὸν πατέρα φύσει ᾠκείωσαι; οὐκ· ἀλλὰ πρὸς πατέρα. ὁ ἀδελφὸς ἀδικεῖ; τήρει τοίνυν τὴν πρὸς αὐτὸν τάξιν τὴν σαυτοῦ πρὸς αὐτόν, μηδὲ σκόπει τί ἐκεῖνος ποιεῖ, ἀλλὰ τί σοι ποιήσωσιν κατὰ φύσιν ἡ σὴ ἕξις προαίρεσις. σὲ γὰρ ἄλλος οὐ βλάψει, ἂν μὴ σὺ θέλῃς· τότε δὲ ἔσῃ βεβλαμμένος,

ὅταν ἐπολάβῃς βλάπτεσθαι. ἴστως δὲ ἀπὸ τοῦ γείτονος, ἀπὸ τοῦ πολίτου, ἀπὸ τοῦ συστηγοῦ, τὸ καθῆκον εὑρήσεις, ἐὰν τὰς σχέσεις ἐπιζῇς θεωρεῖν.

CAP. XXXVII.

QUO sit amore Parens, quo Frater amandus, Amici,
Patria, Cognati, si tandem scire laboras;
Contemplare, gradu quo sit tibi quisque propinquus,
Quo junctus fuerit vinc'lo, quo deinde loco stet:
Hinc varia humanæ nascuntur munera vitæ.
Anne domi Pater est? Tu sis tutela senectæ, &
Cede seni patiens & commodus. At latus urit
Fuste meum, vellitque aures cerebrosus, & acri
Bile tumens vappam forsan vocat & nebulonem;
Difficili & querulo cedendum? Imò hercule; quid ni?
Collige sic, Non cuique Bonum natura patrem dat,
Sed Patrem. An probris urget te Frater iniquis?
Innectitne tibi fraudem? Delicta libenter
Condones stolido, & socialiter huic veniam des
Mitis & urbanus. Vir at est Malus. Esto; quid ad rem?
Ta cave sis similis; quin fidus munia præstes

Tu

Tu tua, nec cures porrò, quid fecerit Alter.
At me Læsit, ais. Vigilans Tibi Somnia fingis;
Nam neque te Læsit, Potuit neque lædere, clamo:
Invito damnum non est inferre; Nocebit
Nemo tibi, nisi Tute velis; quin verte furorem
In Temet; Tua fraus omnis; tum denique damno
Multaris, Tibi cùm multarier Ipse Videris.
His igitur si te formesque regasque elementis,
Si, quæ quisque locus poscat sibi munia, nôris;
Inde bonus Civis sies, & dulcis Amicus,
Vicini implebis sic officium, atque Ducis, sic
Reddes personæ benè convenientia cuique.

ΚΕΦ. λή.

ΤΗΣ περὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβείας ἴσθι ὅτι τὸ κυριώτατον ἐκεῖνό ἐστιν, ὀρθὰς ὑπολήψεις περὶ αὐτῶν ἔχειν, ὡς ὄντων, καὶ διοικούντων τὰ ὅλα καλῶς καὶ δικαίως· καὶ σαυτὸν εἰς τοῦτο κατατεταχέναι, τὸ πείθεσθαι αὐτοῖς, καὶ εἴκειν ἐν πᾶσι τοῖς γινομένοις, καὶ ἀκολουθεῖν ἑκόντα, ὡς ὑπὸ τῆς ἀρίστης γνώμης ἐπιτελουμένοις. οὕτω γὰρ οὔτε μέμψῃ ποτὲ τοῖς θεοῖς, οὔτε ἐγκαλέσεις ὡς ἀμελούμενος. ἄλλως τε τοῦτο οὐχ οἷόν τε γίνεσθαι, ἐὰν μὴ ἀποστῇς τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐν τοῖς ἐφ' ἡμῖν μόνοις θῇς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. ὡς, ἂν γέ τι ἐκείνων ὑπολάβῃς ἀγαθὸν ἢ κακὸν, πᾶσα ἀνάγκη, ὅταν ἀποτυγκάνῃς ὧν θέλῃς, καὶ περιπίπτῃς, οἷς μὴ θέλῃς, μέμψασθαί σε καὶ μισεῖν τοὺς αἰτίους. πέφυκε γὰρ πρὸς τοῦτο πᾶν ζῶον, τὰ μὲν βλαβερὰ φαινόμενα, καὶ τὰ αἴτια αὐτῶν φεύγειν καὶ ἐκτρέπεσθαι· τὰ δὲ ὠφέλιμα, καὶ τὰ αἴτια αὐτῶν, μετιέναι καὶ τεθαυμηκέναι. ἀμήχανον οὖν, βλάπτεσθαί τινα οἰόμενον, χαίρειν τῷ δοκοῦντι βλάπτειν· ὅθεν καὶ τὸ τῇ βλάβῃ χαίρειν ἀδύνατον. ὅθεν καὶ πατὴρ ὑπὸ υἱοῦ λοιδορεῖται, ὅταν τῶν δοκούντων ἀγαθῶν εἶναι τῷ παιδὶ μὴ μεταδιδῷ. καὶ Πολυνείκην καὶ Ετεοκλέα τοῦτο πολεμίους ἀλλήλοις ἐποίησε, τὸ ἀγαθὸν οἴεσθαι τὴν τυραννίδα. διὰ τοῦτο ὁ γεωργὸς λοιδορεῖ τοὺς θεοὺς,

διὰ τοῦτο ὁ ναύτης, διὰ τοῦτο ὁ ἔμπορος, διὰ τοῦτο οἱ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἀπολλύντες. ὅπου γὰρ τὸ συμφέρον, ἐκεῖ καὶ τὸ εὐσεβές. ὥστε ὅστις ἐπιμελεῖται τοῦ ὀρέγεσθαι ὡς δεῖ, καὶ τοῦ ἐκκλίνειν, ἐν τῷ αὐτῷ καὶ τῆς εὐσεβείας ἐπιμελεῖται. σπένδειν δὲ, καὶ θύειν, καὶ ἀπάρχεσθαι κατὰ τὰ πάτρια, ἑκάστοις προσήκει, καθαρῶς, καὶ μὴ ἐπισεσυρμένως, μηδὲ ἀμελῶς, μηδὲ γλίσχρως, μηδὲ ὑπὲρ δύναμιν.

CAP. XXXVIII.

EST tibi Relligionis amor? Cultórne Deorum
Sincerus fies? Menti hoc, ſuper omnia, fixum
Inſideat, ſtabili peragunt quòd numine cunctas
Res ſuperi, atque æquâ mortales lege gubernant.
Fata igitur quocunque trahant te, lætus ovanſque
I propera, jam ſponte ſequax; En, te vocat author
Jupiter; en, ducit Ratio & Sapientia Divûm.
Parce adeò incuſare Deos, neque funde querelas,
Tanquam cura Tui Superos non ulla teneret.
Hoc tamen ut perſtes animò, tibi protinùs illud
Tolle memor dictum, A Tete omnia tum Bona oriri,
Tum Mala. Sin aliunde petas rem credulus ullam;

Mox ubi fluxa cadet tibi Spes, vanique Dolores
Torquebunt animum, tunc falso crimine Divos
Incipies premere, atque odium exercere nefandum.
Nec mirum hoc adeò est; quippe illud cuiq; animantûm
Insevit Natura parens, ut, quicquid obest, id
Irati fugiant, & ament quod profore credunt.
Qui se cunque igitur lædi putat, ille profectò
Non poterit gaudere malis, causisve malorum.
Fervidus hinc Patri Juvenis convitia fundit,
Et fremit indignans, plenâ quòd promere cistâ
Æra senex tenuit, suavem præstantia vitam.
Necnon Thebanos fratres discordia vexat
Effera, dum solos felices ducit uterque,
Purpura quos decorat, sceptrique insigne superbi.
Quinetiam Nautæ pariter, pariterque Coloni,
His quia sternit hyems segetes, navem obruit illis,
Oderunt Divos, atque altâ voce lacessunt.
Factitat hoc passim Plebs cætera, seu Pueris, seu
Conjugibus fuerint orbati. Id scilicet unum

Quiſque colit, ſibi quod prodeſt. Quò pertinet, inquis,
Sermo hic? Neupe illuc tandem; Vis numina cultu
Sincero dignari, animo & venerarier æquo?
Externi nequid timeas, ponaſque ſolutis
Fræna cupidinibus, certóque has limite claudas.
Nec minùs interea patrio bona numina ritu
Sedulus uſque cole, & Superis ſolennia dona
Caſtâ redde manu: Sive aras imbuat agnus,
Seu forſan taurus; ſeu dulcia munera Bacchi
Miſta favis libes; ſine ſordibus omnia lætus
Præſta; & nota tuæ tibi ſit menſura crumenæ;
Nec parcus nimiùm, nimiùm neque prodigus eſto.

ΚΕΦ. λθ'.

ΟΤΑΝ μαντικῆ τινὶ προσίῃς, μέμνησο, ὅτι τί μὲν ἀποβήσεται οὐκ οἶδας· ἀλλὰ ἥκεις ὡς ἀπὸ τοῦ μάντεως αὐτὸ πευσόμενος. ὁποῖον δέ τι ἐστὶν, ἐλήλυθας εἰδὼς, εἴπερ εἰ φιλόσοφος. εἰ γὰρ ἔστι τι τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, πᾶσα ἀνάγκη μήτε ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι, μήτε κακόν. μὴ φέρε οὖν πρὸς τὸν μάντιν ὁρμᾷν, ἢ ἐκκλίσιν, μηδὲ τρέμων αὐτῷ προσίστασθαι, ἀλλὰ διεγνωκὼς, ὅτι πᾶν τὸ ἀποβησόμενον, ἀδιάφορον,

καὶ οὐδὲν πρός σε, ὁποῖον δ' ἂν ᾖ· (ἔσται γὰρ αὐτῷ χρήσασθαι καλῶς, ἐὰν τοῦτο οὐδεὶς κωλύσει.) θαῤῥῶν οὖν, ὡς ἐπὶ συμβούλους ἔρχου τοὺς θεούς· καὶ λοιπὸν, ὅταν τί σοι συμβουλευθῇ, μέμνησο, τίνας συμβούλους παρέλαβες, καὶ τίνων παρακούσῃς ἀπειθήσας. ἔρχου δὲ ἐπὶ τὸ μαντεύεσθαι, καθάπερ ἠξίου Σωκράτης, ἐφ' ὧν ἡ πᾶσα σκέψις τὴν ἀναφορὰν εἰς τὴν ἔκβασιν ἔχει· καὶ οὔτε ἐκ λόγου, οὔτε ἐκ τέχνης τινὸς ἄλλης ἀφορμαὶ δίδονται πρὸς τὸ σαυιδεῖν τὸ προκείμενον. ὥστε, ὅταν δέῃ συγκινδυνεῦσαι φίλῳ, ἢ πατρίδι, μὴ μαντεύεσθαι, εἰ συγκινδυνευτέον. καὶ γὰρ ἂν προσείπῃ σοι ὁ μάντις, φαῦλα γεγονέναι τὰ ἱερὰ, δῆλον ὅτι ὁ θάνατος σημαίνεται, ἢ πήρωσις μέρους τοῦ σώματος, ἢ φυγή. ἀλλ' ἔνι λόγος, καὶ σὺν τούτοις παρίσταται, τῷ φίλῳ καὶ πατρίδι συγκινδυνεύειν. τοιγαροῦν τῷ μείζονι μάντει πρόσεχε τῷ Πυθίῳ, ὃς ἐξέβαλε τοῦ ναοῦ τὸν οὐ βοηθήσαντα ἀναιρουμένῳ τῷ φίλῳ.

CAP.

CAP. XXXIX.

AD Vatem forſan, vel ſancta Oracula Divûm
Si conſultor eas, neſcis tu nempe negotî
Quis demùm eventus fuerit; tamen intereà ſcis,
(Si rectè ſapias) qualis, cujuſque coloris
Res ſit, téne Penes fuerit Supráve locata.
Si non te Penes eſt, mitte omnem pectore curam;
Non erit iſta Bonis res annumeranda, Maliſve.
Re ſuper hâc jam pelle metum, pelle æquus amorem,
Nec tende ad ſacram trepidans & pallidus aram.
Quis metus eſt? inquam: cùm lanx tibi pendeat uſque
Æqua bonumque maliumque inter; cùm, utcunque cadat [ſors,
Te curante, queat vitæ ſervire beatæ,
Nec quiſquam valeat tua commoda tanta morari.
Audacter venias tandem ad delubra, velut ſi
Conſilium à fidis peteres incertus amicis.
Sin Superi reſponſa dabunt, monitoribus illis
Utere fidenter, neque deſpice fata Deorum.
Quid demùm Ille Anyti reus egit? Siquid ei olim

In vitâ occurrit dubium, atque à luce remotum,
Naturâ duce quod nequiit, necdum arte magistrâ
Eruere è tenebris, & apertas fundere in auras;
Oravit Divos, ut clarum attollere lumen,
Et caligantem vellent dispellere nubem.
Defensore caret sin Patria, seu quis Amicus,
Vatibus haud opus est ullis, jam cedat aruspex,
Ipse Animus recti dum constat idoneus author.
Sed prohibet Vates, atque exta infausta juvencæ
Ultrò aperit, Mortemque mihi, Exiliúmve minatur,
Et propriâ securum in pelle quiescere suadet.
Quid tibi Mens? Annon Patriæ auxiliarier æquum est?
Non pro Arisque Focisque adeunda pericula censes?
Siste parum, &, Pythius quid quondam fecerit, audi.
Nescio quis sacram huic forte improbus intrat in ædem,
Qui periturum olim sub cultro liquit amicum;
Continuò exardet Deus, & fugat inde trementem
Usque premens; dextrà colaphis caput atque sinistrà
Contundit, nebulonem animo indignatus inertem.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. μ'.

ΤΑξον τινὰ ἤδη χαρακτῆρα σαυτῷ, καὶ τύπον, ὃν φυλάξῃς ἐπί τε σεαυτοῦ ὤν, καὶ ἀνθρώποις ἐντυγχάνων.

CAP. XL.

QUO demùm formanda modo ſit vita, revolve
Sedulus, atque tibi perſonam delige certam,
Quam ſervare velis conſtanter, & uſque tueri,
Seu verſere foris, proprio lare ſive quieſcas.

ΚΕΦ. μα'.

ΚΑΙ σιωπὴ τὸ πολὺ ἔστω, ἢ λαλείσθω τὰ ἀναγκαῖα, καὶ δι' ὀλίγων. σπανίως δέ ποτε, καιροῦ παρακολουθοῦντος, ἐπὶ τὸ λέγειν τι ἥξομεν· ἀλλὰ περὶ οὐδενὸς τῶν τυχόντων· μὴ περὶ μονομάχων, μηδὲ ἱπποδρομιῶν, μὴ περὶ ἀθλητῶν, μὴ περὶ βρωμάτων, ἢ πομάτων, τῶν ἑκαστάχοῦ λεγομένων· μάλιστα δὲ, μὴ περὶ ἀνθρώπων, ψέγοντες, ἢ ἐπαινοῦντες, ἢ συγκρίνοντες.

CAP.

CAP. XLI.

IMprimis ſacri fuerit tibi cura ſilentî
Maxima; nec profer, niſi quæ proferre neceſſe eſt;
Atque ea perpaucis: rarò autem, & tempore dextro,
Protrahe ſermonem, & plenæ da vela loquelæ.
Tum quoque de ludis verbum Circenſibus unum
Nè facias, pugilúmve levis certamina narres.
Sed neque de potúque cibiſque age; (Nempe Popellum
Hæ curæ exercent;) Hominum ſuper omnia vitas
Et vitia exagitare vetabo, & ſplendida ineptum
Facta efferre; nec inter ſe committe viciſſim
In trutinâ cives, Minor Hic Illo, Alter Utroque.

ΚΕΦ. μϐ'.

ΑΝ μὲν οὖν οἷός τε ᾖς, μέταγε τοῖς σοῖς λόγοις τοὺς τῶν σωόντων ἐπὶ τὸ προσῆκον· εἰ δὲ ἐν ἀλλοφύλοις ἀπολειφθεὶς τύχοις, σιώπα.

CAP. XLII.

O Factum bene! Nugantes ſiquando ſodales
Allicis in frugem præclaro callidus aſtu,
Leniter & flectens poſt te trahis uſque ſequaces,
Donec eò poteris ſermonis ducere curſum,
Unde ſeges valeat Virtuti uberrima naſci.
Sin grex circumſtet Populi, pecus atque profanum,
Artibus his nuſquam locus eſt; Cede ergò pudenter,
Et ſine ſermonis lutulentum currere rivum.

ΚΕΦ. μγ'. μδ'.

ΓΕλως μὴ πολὺς ἔςω, μηδὲ ἐπὶ πολλοῖς, μηδὲ ἀνειμένος.

μδ'. Ορκον παραίτησαι, εἰ μὲν οἷόν τε, εἰς ἅπαν· εἰ δὲ μὴ, ἐκ τῶν ἐνόντων.

CAP. XLIII. XLIV.

INtempestivis etiam indulgere cachinnis,

Pulmonemque agitare joco, & diducere rictum

XLIV. Te veto. Nec crebro libeat te obstringere jure-

Jurando, & testes nugarum arcessere Divos.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. μέ.

Εστιάσεις τὰς ἔξω καὶ ἰδιωτικὰς διακρούου. ἐὰν δέ ποτε γένηται καιρὸς, ἐντετάσθω σοι ἡ προσοχὴ, μή ποτε ἄρα ὑπορροῆς εἰς ἰδιωτισμόν. ἴσθι γὰρ, ὅτι, ἐὰν ὁ ἑταῖρος ᾖ μεμολυσμένος, καὶ τὸν συναναστριβόμενον αὐτῷ μολύνεσθαι ἀνάγκη, κἂν αὐτὸς ὢν τύχῃ καθαρός.

CAP. XLV.

INdocti vites etiam convivia vulgi:
Quòd si fortè tamen tuleris, si fortè pedem illuc,
O cave jam admonitus, vigili & circumspice curâ,
Nè labem tibi Plebs, ut Pix tractata, remittat.

ΚΕΦ. μς'.

Τὰ περὶ τὸ σῶμα μέχρι τῆς χρείας ψυχῆς παραλαμβάνειν, οἷον, τροφὰς, πόμα, ἀμπεχόνην, οἰκίαν, οἰκετίαν. τὸ δὲ πρὸς δόξαν, ἢ τρυφὴν, ἅπαν περίεργον.

CAP. XLVI.

QUÆ ſpectant Corpus, tenus hâc erit omnibus uti,
Commoda quà fuerint Menti; Menti omnia fidè
Ancillentur, ad hanc tendant ſimul omnia metam.
Hâc aptet prudens normâ tunicam tibi ſartor,
Hâc ſoleas ſutor lege; hæc menſura bibendi,
Hæc ſit edendi etiam; huc gnarus collimet acutùm
Et ferri faber, & ligni; hic modus ædibus, hic ſit
Porticibus; ſtatuat numerum hæc quoque regula ſervis.
Nil horum ad luxum referas, famámve; nec unum
Quantumvis curtum phaleris impende trientem.

ΚΕΦ. μζ'.

ΠΕΡΙ ἀφροδίσια εἰς δύναμιν πρὸ γάμου καθαρευτέον· ἁπτομένῳ δὲ, ὡς νόμιμόν ἐστι, μεταληπτέον. μὴ μέντοι ἐπαχθὴς γίνου τοῖς χρωμένοις, μηδὲ ἐλεγκτικός· μηδὲ πολλαχοῦ τὸ, ὅτι αὐτὸς οὐ χρῇ, παράφερε.

CAP. XLVII.

GAudia nec Veneris, niſi quæ tibi caſta miniſtrat
Sanctus Hymen, nôris; Matronis, Virginibuſque
Te ſaltem abſtineas, ſolâque in Laïde pecces.
Nè tamen inſectere alios, neque turpia cenſor
Facta notes, ſpurcíſve intentes crimina mœchis,
Nec tete Hippolytum jactes, aut Bellerophontem.

ΚΕΦ. μη'.

ΕΑΝ τίς σοι ἀπαγγείλῃ, ὅτι ὁ δεῖνά σε κακῶς λέγει, μὴ ἀπολογῇ πρὸς τὰ λεχθέντα· ἀλλ' ἀπόκριναι, ὅτι, ἠγνόει γὰρ τὰ ἄλλα πολλὰ κακά, ἐπεὶ οὐκ ἂν ταῦτα μόνα ἔλεγεν.

CAP. XLVIII.

QUID de te blaterent alii, ſi narrat in aurem
Quis tibi ſedulus, & fidè maledicta recenſet,
Nè tu ſollicitus temet purgare labores,
Nec famæ aſperſam cures detergere labem;
At leviter ridens, Benè habet res, ſubjice; Felix
Nonne Ego ſum, mea quòd lateant hos Cætera cæcos
Crimina? quippe aliàs non certè Hæc ſola notâſſent;
Omnia nudâſſent Vitia, in lucemque tuliſſent.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. μθ'.

ΕΙΣ τὰ θέατρα τὸ πολὺ παριέναι οὐκ ἀναγκαῖον. εἰ δέ ποτε καιρὸς εἴη, μηδενὶ σπουδάζων φαίνου, ἢ σεαυτῷ· τουτέστι, θέλε γίνεσθαι μόνα τὰ γινόμενα, καὶ νικᾶν μόνον τὸν νικῶντα· οὕτω γὰρ οὐκ ἐμποδισθήσῃ. βοῆς δὲ, καὶ τοῦ ἐπιγελᾶν τινι, ἢ ἐπιπολὺ ἐπικινεῖσθαι, παντελῶς ἀπέχου. καὶ μετὰ τὸ ἀπαλλαγῆναι, μὴ πολλὰ περὶ τῶν γενομένων διαλέγου, ὅσα μὴ φέρει πρὸς τὴν σὴν ἐπανόρθωσιν· ἐμφαίνεται γὰρ ἐκ τοῦ τοιούτου, ὅτι ἐθαύμασας τὴν θέαν.

CAP. XLIX.

QUod ſupereſt, ſpiſſi neque ludos ſæpè theatri
Quæras, nec vacuam teneant ſpectacula mentem:
At ſiquando adeò tulerit res, (nam neque cenſor
Durus ego fuero) ſiquando evenerit olim,
His quoque ut interſis, hoc tantùm poſtulo, ut unum
Te attentus ſpectes, in Te mens hæreat uno.
Iſto nempe velis fieri illìc omnia more,
Quo fiunt; illum Victorem incedere malis
Qui victor fuerit; (Non ullæ ſic tibi mentem

Impe-

Impedient curæ;) Sed nec risu fremitúque
Instes, aut miserum rumpas clamore theatrum.
Nec repetita ex integro spectacula promas
Ipse domi apponens sociis cuncta ordine ab ovo ad
Mala; Pugil melior quis sit, truculentior Ursus
Pugnet uter, potiórve Leo venabula frangat:
Nugas mitte leves; (neque enim sapientior hilo,
Cultior aut fuerit tibi mens;) linque ista popello
Gaudia, nec studio captus videaris inani.

ΚΕΦ. ν'.

ΕΙΣ ἀκροάσεις τινῶν μὴ ἧκε, μηδὲ ῥᾳδίως πάριθι· παριὼν δὲ, τὸ σεμνὸν, καὶ εὐσταθὲς, καὶ ἅμα ἀνεπαχθὲς φύλασσε.

CAP. L.

ET recitatores cautè vitare Poëtas
Cura tibi fuerit: Saltem subsellia plausu
Nè frangas; nedum miseri famam attere Vatis.

ΚΕΦ. να΄.

ΟΤΑΝ τινὶ μέλλεις συμβάλλειν, καὶ μάλιστα τῶν ἐν ὑπεροχῇ δοκούντων, προβαλοῦ σαυτῷ, τί ἂν ἐποίησεν ἐν τούτῳ Σωκράτης, ἢ Ζήνων· καὶ οὐκ ἀπορήσεις ὃ χρήσασθαι προσηκόντως τῷ ἐμπεσόντι.

CAP. LI.

CUM quocunque Viro fueris venturus in unum,
(Præsertim si fama hominis, nomenque decusque
Claruerit,) prudens multò tecum antè volutes,
Quid Zeno faceret, quid jam sapientia dia
Socratis, hoc positus si fortè loco esset utervis.
Tum perge intrepidus; nullus manet inde pericli,
Erroríve metus; sed enim, ductoribus illis,
Omnia perfectum expedies benè gnarus ad ungnem.

ΚΕΦ. νϚ'.

ΟΤΑΝ φοιτᾷς πρός τινα τῶν μέγα δυναμένων, πρόβαλλε, ὅτι οὐχ εὑρήσεις αὐτὸν ἔνδον, ὅτι ἀπεκλείσθη, ὅτι ἐκτιναχθήσονταί σοι αἱ θύραι, ὅτι οὐ φροντιεῖ σοῦ· κἂν σὺ τούτοις ἐλθεῖν καθήκῃ, φέρε τὰ γινόμενα, καὶ μηδέποτε εἴπῃς αὐτὸς πρὸς σεαυτὸν, ὅτι οὐκ ἠξίωσέν με. ἰδιωτικὸν γάρ, καὶ διαβεβλημένον πρὸς τὰ ἐκτός.

CAP. LII.

TUM quoque, cùm ſupplex venerandi ad limina [Regis
Tendis iter, prodeſt animo hos præſumere caſus:
Exiit ille foràs dudum; aut intentus agit res
Fortè domi clauſus; quin hinc atque inde procaces
Cum fremitu inſtabunt Servi, adverſiſque abigent me
Imbellem obnixi foribus: Sin fortè beatus
Vix coràm advenio; quid Rex? Rex fronte ſedebit
Rugoſâ, naſóve inopem ſuſpendet adunco.
Ut ſe habeat res iſta, vides; Vis pergere? perge;
Atque omnes perfer conſtanti pectore caſus.

At

At nè te pòst incuſes, fruſtráque laborem
Suſceptum doleas, ſortémve queraris iniquam:
Id Populus faciat; Sapientem haud Talia tangunt.

ΚΕΦ. νγ'.

ΕΝ τῇς ὁμιλίαις ἀπέχω τὸ τινὰ τ' ἑαυτῦ ἔργων ἢ κινδυνων ὅτι πολὺ καὶ ἀμέτρως μεμνῆσθ. ὁ γὰρ, ὡς σοὶ ἡδύ ἐστι τὸ τῶν σῶν κινδυνων μεμνῆσθαι, ὕτω καὶ τοῖς ἄλλοις ἡδύ ἐστι τὸ τῶν σοὶ συμβεβηκότων ἀκούειν.

CAP. LIII.

SED neque res memorare tuas ex ordine geſtas,
Nec, quibus ereptus, terrâve marive, peric'lis,
Quid tuleris belli atque domi, narrare labora.
Dulce eſt præteritos, inquis, percurrere caſus.
Dulce quidem eſt iterare Tibi; Mî audire Moleſtum.

ΚΕΦ. νδ'.

Ἀπέφω ἢ καὶ τὸ γέλωτα κινεῖν. ὀλισθηρὸς γὰρ ὁ τόπος εἰς ἰδιωτισμὸν, καὶ ἅμα ἐκανὸς τὴν αἰδῶ τὴν πρός σε τὸν πλησίον ἀνιέναι.

CAP. LIV.

NEC captare velis inter convivia risum,
Auritumque fricare jocis salibusque popellum:
Hoc gravitasque fidesque perit pacto; exque Catone
Jam Davus ludo tantùm plebi fueris &
Delectamento, citharœdus uti atque choraules.

ΚΕΦ. νε'.

Ἐπισφαλὲς δὲ, καὶ τὸ εἰς αὐχρολογίαν προελθεῖν. ὅπαν δέ τι συμβῇ τοιοῦτον, ἂν μὲν εὔκαιρον ᾖ, ὄπιπλήξον τῷ προελθόντι· εἰ δὲ μὴ, τῷ γε διατσιωπῆσαι, καὶ ἐρυθριάσαι, καὶ σκυθρωπῆσαι, δῆλον γὰρ δυσχεραίνων τῷ λόγῳ.

CAP.

CAP. LV.

NUmquis perfrictâ fronte, extinctóque pudore,
Scorta crepat, lenasque meras, & olentia lustra?
Acriter objurges hominem, tacitúmve pudenter.
Te saltem teneas, dejecto & lumina vultu
Demittas: non hic coram Te talia posthàc
Fundere, non spurcas audebit promere voces.

ΚΕΦ. νε'.

ΕΑΝ ἡδονῆς τινὸς φαντασίαν λάβῃς, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων, φύλαττε σαυτὸν, μὴ συναρπασθῇς ὑπ' αὐτῆς· ἀλλ' ἀνεδεξάσθω σε τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀναβολήν τινα ὠνήσῃ σεαυτῷ λάβε. ἔπειτα μνήσθητι ἀμφοτέρων τῶν χρόνων, καθ' ὃν τε ἀπολαύσεις τῆς ἡδονῆς, καὶ καθ' ὃν ἀπολαύσας, ὕστερον μετανοήσεις, καὶ αὐτὸς σεαυτῷ λοιδορήσῃ· καὶ τούτοις ἀντίθες, ὅπως ἀποχόμενος χαιρήσῃς, καὶ ἐπαινέσεις αὐτὸς σεαυτόν. ἐὰν δέ σοι καιρὸς φανῇ ἅψασθαι τοῦ ἔργου, προσέχε μὴ νικήσῃ σε τὸ προσηνὲς αὐτοῦ, καὶ ἡδὺ, καὶ ἐπάγωγον· ἀλλ' ἀντίθηι, πόσῳ ἄμεινον τὸ συνειδέναι σεαυτῷ, ταύτην τὴν νίκην νενικηκότι.

CAP. LVI.

ECqua Voluptatis tibi grata arridet imago?
O nè te vinctum rapiat, teneriſque moretur
Illecebris: quin ſiſte parùm; diludia poſcas
Admonitus, totamque agites animo penitùs rem.
Quàm brevis hæc fuerit tibi, quàm fugitiva voluptas,
Pende etiam atque etiam; memor & ſis temporis ejus,
Cùm pòſt angeris miſer, occultóque flagello
Supplicium dabis Ipſe Tibi: tum pende viciſſim,
Quàm tibi jucundum fuerit, pariterque decorum,
Reſponſâſſe cupidinibus. Conceſſa voluptas
Viſa licèt fuerit tibi, vel tum ſuavia mentem
Blandimenta cave illaqueent; & ſubjice, quanto
Splendidius fuerit, quanto Jucundius, Ipſum
Vincere Te, lætóſque intùs celebrare triumphos.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. νζ'.

ΟΤΑΝ τι, ἀφορμὴν ὅτι πρακτέον ἐστὶ, ποιῇς, μηδέποτε φύγῃς ὀφθῆναι πράττων αὐτὸ, κἂν ἀλλοῖόν τι οἱ πολλοὶ μέλλωσι περὶ αὐτοῦ ὑπολαμβάνειν. εἰ μὲν γὰρ οὐκ ὀρθῶς ποιεῖς, αὐτὸ τὸ ἔργον φεῦγε· εἰ δὲ ὀρθῶς, τί φοβῇ τοὺς ἐπιπλήττοντας οὐκ ὀρθῶς;

CAP. LVII.

INdex an recti mens te monet? ecquid agendum
Fida docet? nè tu timidus vitare labores
Conſpectum vulgi, nec te in ſecreta recondas
Cenſuræ nimiùm metuens. Quid enim? mala ſi res
Viſa ſit & turpis, Rem ipſam fuge ſanus, & unum
Te caſtus vereare pudenter: Sin tibi fas &
Æquum animus ſuadet, perge, i, bone, perge; popellum
Cur metuis, qui te præter fas damnat & æquum?

ΚΕΦ. νη'.

Ὡς τὸ, ἡμέρα ἐστὶ, ἢ νύξ ἐστι, πρὸς μὲν τὸ διεζευγμένον μεγάλην ἔχει ἀξίαν, πρὸς δὲ τὸ συμπεπλεγμένον ἢ συνημμένον ἀπαξίαν· οὕτω καὶ τῶν προκειμένων τὰ μείζονα ἑλεῖν, πρὸς μὲν τὸ σῶμα μεγάλην ἔχει ἀξίαν, πρὸς δὲ τὸ κοινὸν ἐν ἑστιάσει, οἷον δεῖ, μὴ φυλάσσειν, ἀπαξίαν ἔχει. ὅταν οὖν συνεθίσῃς ἑτέρῳ, μέμνησο, ὃ μόνον τὴν πρὸς τὸ σῶμα ἀξίαν τῶν προκειμένων ὁρᾷν, ἀλλὰ καὶ τὴν πρὸς τὴν ἑστίασιν, οἵαν δεῖ φυλαχθῆναι.

CAP. LVIII.

VEL Nox, vel Lux eſt; hoc verè dixeris; at ſi,
Eſt Nox atque Dies, dicas, periiſſe pudorem
Omnes clamabunt meritò pueri atque puellæ.
Sic poſitos raptare cibos, & faucibus unctis
Lectas deglutire dapes, aut condere mappâ
Stillantem, in loculos & clàm demittere, turdum,
Utile nempe Tibi eſt, at non adeò utile Nobis
Convivis miſeros tantùm rodentibus ungues.
Nè ſolùm cures, Tibi quid proſit; ſed & ipſum

Regem

Regem reſpicias; ad cœnam is nempe vocavit
Nos pariter Tecum; ſuus Illi ſalvus honor ſtet.

ΚΕΦ. νθ'.

ΑΝ ὑπὲρ δύναμιν ἀναλάβῃς τὶ πρόσωπον, καὶ ἐν τούτῳ ἠσχημόνησας, καὶ, ὃ ἠδύνασο ἐκπληρῶσαι, παρέλιπες.

CAP. LIX.

SIquando indueris perſonam, quæ tibi longè
Exſuperat vires, aptéque hærere recuſat;
Nil agis, & magno fruſtrà molimine ſudas:
At, quas intereà poteras cum laude tueri,
Intactas linquis partes; ridendus utrinque.

ΚΕΦ. ξ'.

ΕΝ τῷ περιπατεῖν, καθάπερ προσέχεις μὴ ἐπιβῇς ἥλῳ, ἢ στρέψῃς τὸ πόδα· οὕτω πρόσεχε, μὴ τὸ ἡγεμονικὸν βλάψῃς τὸ σεαυτοῦ· καὶ τοῦτ' ἂν ἐφ' ἑκάστου ἔργου παραφυλάσσωμεν, ἀσφαλέστερον ἁψόμεθα οὗ ἔργου.

CAP. LX.

CUM quis iter pedibus faciat, curabit (opinor)
Nè Plantam impingat clavo, nè ſente ſecet Crus,
Nè Talum imprudens pravè diſtorqueat: huic Te
In Vitâ ſimilem præſtes, multùmque caveto,
Nè lædas Animum ipſe Tuum. Sin hanc benè ſanus
Uſque tenes legem, vives & rectiùs idem, &
Tutiùs, immuníſque peric'li opus omne movebis.

ΚΕΦ. ξα'.

ΜΕτρον κτήσεως τὸ σῶμα ἑκάστῳ, ὡς ὁ ποὺς ὑποδήματος. ἂν μὲν οὖν ἐπὶ τούτου στῇς, φυλάξεις τὸ μέτρον· ἐὰν δὲ ὑπερβῇς, ὡς κατὰ κρημνοῦ λοιπὸν ἀνάγκη σε φέρεσθαι. καθάπερ καὶ ἐπὶ οὗ ὑποδή-

ὑποδήματος, ἐὰν ὑπὲρ τὴν πόδα ὑπερβῇς, γίγνεται κατάχρυσον ὑπόδημα, εἶτα πορφυροῦν, εἶτα κεντητόν· οὗτος γὰρ ἅπαξ ὑπὲρ τὸ μέτρον ὅρος οὐδείς ἐστιν.

CAP. LXI.

SIT mihi tantum æris, quantum frigúsque famémque
Defendat, tutámque queat præstare salutem.
Jam satis; Hic Modus est Nummorum, ut Pes Solearum.
Hæc requies, votorum hic terminus esto meorum.
Sin temere ulteriùs contendam, heu, per spatium ingens
Mox ferar invitus, neque erit mihi ponere metam.
Calceus aptetur pedibus. Quin ô utinam auro
Splendescat! Soleas mihi Jupiter æquus inaurat.
Purpura jam accedat. Quid jam amplius? O miserum me!
Gemmæ absunt; quàm lautè hinc inde niteret iaspis!
Sic ubi Naturæ fines quis transit, in altum
Devius avehitur, nec habet quà sistere possit.

ΚΕΦ. ξϚ'.

Αἱ γυναῖκες εὐθὺς ἀπὸ παραρεσκαίδεκα ἐτῶν καλοῦνται τῶν ἀνδρῶν κύριαι καλοῦνται. τοιγαροῦν ὁρῶσαι, ὅτι ἄλλο μὲν οὐδὲν αὐταῖς προσέστι, μόνον δὲ συγκοιμᾶσθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἄρχονται καλλωπίζεσθαι, καὶ ἐν τούτῳ πᾶσαι ἔχειν τὰς ἐλπίδας. προσέχειν οὖν ἄξιον, ἵνα αἴσθωνται, διότι ἐπ' οὐδενὶ ἄλλῳ τιμῶνται, ἢ τῷ κοσμίαι φαίνεσθαι, καὶ αἰδήμονες, ἐν σωφροσύνῃ.

CAP. LXII.

FIliola eſt mihi pulchra domi: jam nunc capit annus
A decimo hanc quartus; jam nunc laſcivus amator
Ardet, & excubat ante fores, liménque coronat.
Continuò illa comas ornare & pectere, & altum
Ædificare caput, nitidas ſimul undique veſtes
Quærere, & ad ſpeculum faciem componere curat.
Artibus his nè fide nimis, bona virgo: pudori
Conſule; ſint compti mores; bellam indue mentem:
Hinc decus, hinc tibi creſcet honor; jam denique ab omni
Parte nites, Venerémque meram te jure fatemur.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ξγ΄.

Ἀφυΐας σημεῖον, τὸ ἐνδιατρίβειν τοῖς περὶ τὸ σῶμα, οἷον, ἐπὶ πολὺ γυμνάζεσθαι, ἐπὶ πολὺ ἐσθίειν, ἐπὶ πολὺ πίνειν, ἐπὶ πολὺ ἀποπατεῖν, ὀχεύειν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐν παρέργῳ ποιητέον· περὶ δὲ τὴν γνώμην ἡ πᾶσα ἔστω ἐπιστροφή.

CAP. LXIII.

ESSE diu, potare diu, atque impendere tempus
Pelliculæ, Veneríque, atque his ſe dedere totum,
Ingenii eſt hebetis, craſſíque, animíque puſilli.
Non tanto conatu opus eſt, aut arte ad eas res,
Quæ meliùs fiunt obiter, nullóque labore.
Muni animum Virtute, feram vigil excole mentem:
Seria res hæc eſt; hîc viribus utere totis,
Manè opus hoc agites, nec veſpertinus omittas.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ξδ'.

ΟΤΑΝ τίς σε κακῶς τι ποιῇ, ἢ κακῶς σε λέγῃ, μέμνησο, ὅτι καθήκειν αὐτῷ οἰόμενος, ποιεῖ, ἢ λέγει. οὐχ οἷόν τε ἦν ἀκολουθεῖν αὐτὸν τῷ σοι φαινομένῳ, ἀλλὰ τῷ ἑαυτῷ. ὥστε, εἰ κακῶς αὐτῷ φαίνεται, ἐκεῖνος βλάπτεται, ὅστις καὶ ἐξηπάτηται. καὶ γὰρ τὸ ἀληθὲς συμπεπλεγμένον ἄν τις ἐκβολάδῃ ψεῦδος, οὐ τὸ συμπεπλεγμένον βέβλαπται, ἀλλ' ὁ ἐξαπατηθείς. ἀπὸ τούτων οὖν ὁρμώμενος, πρᾴως ἕξεις πρὸς τὸν λοιδοροῦντα· ἐπιφθέγξῃ γὰρ ἐφ' ἑκάστῳ, ὅτι, ἔδοξεν αὐτῷ.

CAP. LXIV.

LÆdere te numquis tentat, damnúmque malignus
Inferre immerito? nùmquis te dentibus atris
Rodit lividus? Hæc tecum; Sic prorsus agendum
Cenſet, & ipſe ſuo jure utitur: Ecquid ego illi
Imponam leges? num Mî geret, an Sibi, morem?
Nimirum Sibimet. Sin pravè judicat, Illum,
Non Me noxa premit: nam Vero ſiquis aberret,
Lædítur Ipſe quidem, Veri ratio integra perſtat.

Sic agites tecum prudens ſi re ſuper omni,
Tum, ſiquis tibi fortè olim convitia fundat,
Tu tamen immotus, vultúque & pectore conſtans,
Sic viſum eſt Illi, Sic judicat Ille, repones.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ξε'.

ΠΑΝ πρᾶγμα δύο ἔχει λαβάς, τὴν μὲν Φορητήν, τὴν δὲ ἀφόρητον. ὁ ἄν ἀδελφὸς ἐὰν ἀδικῇ, ἐντεῦθεν αὐτὸ μὴ λαμβάνῃς, ὅτι ἀδικεῖ· αὕτη γὰρ ἡ λαβὴ ἐστιν αὐτοῦ ἡ Φορητή· ἀλλὰ ἐκεῖθεν μᾶλλον, ὅτι ἀδελφὸς, ὅτι σύντροφος· ἐκ λήψῃ αὐτὸ, καθ' ὃ φορητόν ἐστιν.

CAP. LXV.

QUæque Duas Anſas, hinc Dextram, atque inde Siniſtram,
Res habet; Una teres, dura Altera & aſpera tactu eſt.
Frater me indignum læſit. Pars illa Siniſtra eſt:
Auſer abinde manum; neque enim eſt tractabilis anſa.
At verò eſt idem Frater, dulciſſimus & mî
A puero Convictor. Ab hâc demùm arripe parte
Rem ſapiens, habilémque manu verſare licebit.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ξς'.

Οὗτοι οἱ λόγοι ἀσύνακτοι, ἐγώ σε πλουσιώτερός εἰμι, ἐγώ σε ἄρα χρείαν ἐχω· ἐγώ σε λογιώτερός, ἐγώ σε ἄρα χρείαν ἐχω. ἐκεῖνοι δὲ μᾶλλον συμβατικοί· ἐγώ σε πλουσιώτερός εἰμι, ἡ ἐμὴ ἄρα κτῆσις τῆς σῆς χρείαν ἔχει· ἐγώ σε λογιώτερος, ἡ ἐμὴ ἄρα λέξις τῆς σῆς χρείαν ἔχει· σὺ δέ με ὅτι κτῆσις εἶ, ὅτι λέξις.

CAP. LXVI.

STant circùm ſacci Nummorum, & fœnore largo
Noctes atque Dies auri Tibi creſcit acervus;
Dum manet in ciſtâ Mihi vix as unicus imâ.
Quin etiam Eloquio polles, atque ore diſerto
Clareſcis; cum nulla Mihi ſit copia fandi.
Túne igitur tandem pacto hoc præſtantior es Me?
Téne Ego deterior? Nego; Non ſatis illa cohærent.
Si verò ambigitur, Tua Res præſtantior, an ſit
Res Mea; num meliùs Tua Vox permulceat aurem,
An Mea; Dedo manus, nec verbum addo ampliùs unum.

ΚΕΦ. ξζ'.

Λούεταί τις ταχέως; μὴ εἴπῃς, ὅτι κακῶς, ἀλλ' ὅτι ταχέως. πίνει τις πολὺ οἶνον; μὴ εἴπῃς, ὅτι κακῶς, ἀλλ' ὅτι πολύ. πρὶν γὰρ διαγνῶναι τὸ δόγμα, πόθεν οἶδα εἰ κακῶς; ἅτινα ἂν συμβήσεταί σοι, ἄλλας μὲν φαντασίας καταληπτικὰς καταλαμβάνειν, ἄλλας δὲ συγκαταθέσεις.

CAP. LXVII.

NUM Citò quis ſua membra lavat? Tu protinus illum
Haud Malè, ſed tantùm Citò dicas eſſe lavatum.

Numquis fœcundos calices Largè haurit Jacchi?

Hunc Largè dicas potare, haud Largiùs Æquo.

Quî Tibi conſtat enim, quâ mente Is, conſiliiſque

Id faciat quibus? Ad rationem hanc omnia judex

Si bonus exigis, hinc liquidò pernoſcere poſſis

Res alias, alias veniâ dignaberis æquus.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ξη'.

ΜΗδαμοῦ σαυτὸν εἴποις φιλόσοφον, μηδὲ λάλει τὸ πολὺ ἐν ἰδιώταις περὶ τῶν θεωρημάτων· οἷον, ἐν συμποσίῳ μὴ λέγε πῶς δεῖ ἐσθίειν, ἀλλὰ ἔσθιε ὡς δεῖ· μέμνησο γὰρ ὅτι οὕτως ἀφῃρήκει πανταχόθεν Σωκράτης τὸ ἐπιδεικτικόν. ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν, βουλόμενοι φιλοσόφοις ὑπ' αὐτοῦ συσταθῆναι, κἀκεῖνος ἀπῆγεν αὐτούς. οὕτως ἠνείχετο παρορώμενος.

CAP. LXVIII.

PRætereà, neque tu Sapientis nomen adoptes,
Nec, cùm erit ad cœnam ventum, ſub tempus edendi
Ore crepes tumido rigidus dictata magiſter,
Hæc Lex eſto, Viri; Comedendi hæc norma. Quid ad rem?
Ipſe memor ſerves legem hanc, & grandia mittas
Dogmata, Socratico ſapiens & more geras te.
Arripit hunc quidàm, ut narrant, &, Dic mihi aventi
Diſcere, Dic, inquit, Vitæ præcepta beatæ
Quis dabit? Ille pudens alium ſtolido indè magiſtrum
Commendat, monſtratque viam, & comitatur euntem.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ξθ'.

ΩΣΤΕ κἂν περὶ θεωρήματός τινος ἐν ἰδιώταις ἐμπίπτῃ λόγος, σιώπα τὸ πολύ· μέγας γὰρ ὁ κίνδυνος εὐθὺς ἐξεμέσαι ὃ οὐκ ἔπεψας. καὶ ὅταν εἴπῃ σοι τὶς, ὅτι οὐδὲν οἶσθα, καὶ σὺ μὴ δηχθῇς, τότε ἴσθι, ὅτι ἄρχεις τοῦ ἔργου. ἐπεὶ καὶ τὰ πρόβατα οὐ χόρτον φέροντα τοῖς ποιμέσιν ἐπιδεικνύει πόσον ἔφαγεν· ἀλλὰ τὴν νομὴν ἔνδον πέψαντα, ἔριον ἔξω φέρει, καὶ γάλα. καὶ σὺ τοίνυν μὴ τὰ θεωρήματα τοῖς ἰδιώταις ἐπιδείκνυε, ἀλλ', αὐτῶν πεφθέντων, τὰ ἔργα.

CAP. LXIX.

DUM, quid ſit Virtus, quid Non, natura Boni quæ,
Plebs agitat, tacitum cautus te reprime. Nam cur
Promere feſtinas, animo quæ concoquere imo
Longè rectius eſt? Sin quis truculentior urget,
Ignarúmque hebetémque vocat, túque id ſimul æquo
Pectore fers, jam macte animis, jam macte triumphis;
Hos primos tibi dia tulit Sapientia fructus.
Nam neque Oves modò depaſtam crudæ domino herbam

Eructant

Eructant coram temerè; at mox, gramine cocto,
Multo lacte fovent cuſtodem, & vellere ditant.
Hinc aptè exemplum ſumas, nec pabula mentis
Immatura nimis regeras, ſed cura ſit intùs
Didita digerere, &, perfecto temporis orbe,
Occultum refer in Vitâ Factiſque ſaporem.

ΚΕΦ. ὁ.

ΟΤΑΝ εὐτελῶς ἡρμοσμένῳ ᾖς κατὰ τὸ σῶμα, μὴ καλλωπίζου ἐπὶ τούτῳ· μηδ', ἂν ὕδωρ πίνῃς, ἐκ παύσης ἀφορμῆς λέγε, ὅτι ὕδωρ πίνεις. κἂν ἀσκῆσαί ποτε θέλῃς πόνον, σεαυτῷ, καὶ μὴ τοῖς ἔξω, μὴ τοὺς ἀνδριάντας θιγγάνε· ἀλλὰ δίψῶν ποτε σφοδρῶς, ἅπτου ψυχροῦ ὕδατος, καὶ ἔκπτυσον, καὶ μηδενὶ εἴπῃς.

CAP. LXX.

SI tenui forsan victu, parvoque beatus
Exerces durum parcè & frugalitèr ævum,
Nè valdè hinc placeas tibi Tu, neque talia jactes
Ad populum, En, Ego potor aquæ! Me abstemius ecquis
Est magis? At neque tu, vulgi spectante catervâ,
Primo manè, nives inter gelidasque pruinas,
Algentes statuas ulnis amplectere nudis,
Dictitet ut fortem plebs, invictumque dolore.
Quòd si æstate urit mediâ sitis arida guttur,
Irriget os levis haustus aquæ; tum fortiter undam
Exspue; sic faxis; homini id neque dixeris ulli.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. οα'.

Ἰδιώτου στάσις καὶ χαρακτήρ· οὐδέποτε ἐξ ἑαυτοῦ προσδοκᾷ ὠφέλειαν ἢ βλάβην, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἔξω. Φιλοσόφου στάσις καὶ χαρακτήρ· πᾶσαν ὠφέλειαν καὶ βλάβην ἐξ ἑαυτοῦ προσδοκᾷ.

CAP. LXXI.

VIS pingam Sapientem unâ, Stultumque tabellâ?
Hic esto Stultus, qui, quod metuat, cupiátve,
Extra Se positum esse putat: Contrarius alter,
Quod metuat, cupiátve, scit unum Se Penes esse.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. οϐ'.

ΣΗμεῖα προκόπτοντος· οὐδένα ψέγει, οὐδένα ἐπαινεῖ, οὐδένα μέμφεται, οὐδενὶ ἐγκαλεῖ, οὐδὲν περὶ ἑαυτοῦ λέγει, ὡς ὄντος τινὸς, ἢ εἰδότος τι. ὅταν ἐμποδισθῇ τι, ἢ κωλυθῇ, ἑαυτῷ ἐγκαλεῖ. κἂν τις αὐτὸν ἐπαινῇ, καταγελᾷ τοῦ ἐπαινοῦντος αὐτὸς παρ' ἑαυτῷ· κἂν ψέγῃ, οὐκ ἀπολογεῖται· πρίεισι δὲ, καθάπερ οἱ ἄρρωστοι, εὐλαβούμενός τι κινῆσαι τῶν καθισταμένων, πρὶν πῆξιν λαβεῖν. ὄρεξιν ἅπασαν ἤρηκεν ἀφ' ἑαυτοῦ· τὴν δ' ἔκκλισιν εἰς μόνα τὰ παρὰ φύσιν τῶν ἐφ' ἡμῖν μετατέθεικεν. ὁρμῇ πρὸς ἅπαντα ἀνειμένῃ χρῆται. ἂν ἠλίθιος, ἢ ἀμαθὴς δοκῇ, οὐ πεφρόντικε. ἑνί τε λόγῳ, ὡς ἐχθρὸν ἑαυτὸν παραφυλάσσει καὶ ἐπίβουλον.

CAP. LXXII.

PRofecitne aliquis? Certis cognoſcere ſignis
Id licet; Haud quenquam laudat, probríſve laceſſit,
Haud culpat quenquam, neq; quenquam crimine damnat.
Non de Se loquitur, tanquam ſapientior eſſet
Aut aliis melior. Res illum ſiqua moretur,
Res ſiqua impediat, ſe damnat & increpat unum.

Num-

Numquis eum Laudat? laudatorem, intùs, ineptum,
Inque ſinu ridet, præconem exoſus hiantem.
Numquis eum Culpat? tantundem eſt: id quoque floccî
Pendit, nec verbum contrà unum reddere curat.
Et luxavit utì ſiquis crus, inque locum yix
Tandem reſtituit, jam cautiùs & pedetentim
Incipit ire, pigriſque movet ſe paſſibus æger,
Et baculo innixus circumſpicit, & cavet, aſpri
Offendat nequid, pedibus neque credulus audet
Fidere, dum firmæ redeunt in corpora vires:
Sic aget Ille recens doctus. Tum nil petet extrà
Sollicitus, metuetque nihil, niſi pellere Martè
Quod potis Ipſe Suo eſt, & cui ratio æqua reclamat.
Tum demùm quæcunque optat, moderatiùs optat
Omnia, nec temerè in præceps cœco impete fertur.
Sibilet hunc populus; nil penſi eſt: clamet inertem,
Inſulſumque, hebetemque; haud abnuit: adde aſinumque,
Et lapidem, plumbumque ſuper; juxtà omnia ſurdo

Narras; Unus homo est, idemque: Sed interea Se Insidiatorem catus & veluti timet hostem.

ΚΕΦ. ογ'.

ΟΤΑΝ τις ὅλῃ τῷ νοεῖν καὶ ἐξηγεῖσθαι δύναδζ τὰ Χρυσίππε βιβλία σεμνύνε), λέγε αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν, ὅτι, εἰ μὴ Χρύσιππος ἀσαφῶς ἐγεγράφει, οὐδὲν ἂν εἶχεν ὅτος πρὸς ὃ σεμνύηται. ἐγὼ δὲ τί βέλομαι; καταμαθεῖν τὴν φύσιν, καὶ ταύτῃ ἕπεσθαι. ζητῶ οὖν, τίς ἐστιν ὁ ἐξηγέμενος; καὶ ἀκέσας ὅτι Χρύσιππος, ἔρχομαι πρὸς αὐτόν. ἀλλ' οὐ νοῶ τὰ γεγραμμένα. ζητῶ οὖν τὸν ἐξηγέμενον. καὶ μέχρι τέτων ἄπω σεμνὸν οὐδέν. ὅταν δὲ εὕρω τὸν ἐξηγέμενον, ἀπολείπε) χρῆδζ τοῖς παρηγγελμένοις· τέτο αὐτὸ μόνον σεμνόν ἐστιν. ἂν δὲ αὐτὸ τέτο τὸ ἐξηγεῖσθαι θαυμάσω, τί ἄλλο ἢ γραμματικὸς ἐπιπλεόθλω ἀντὶ φιλοσόφε; πλὴν γε δὴ, ὅτι ἀντὶ Ὁμήρε Χρύσιππον ἐξηγέμενος. μᾶλλον οὖν, ὅταν τις εἴπῃ μοι, ἐπαναγνῶθί μοι Χρύσιππον, ἐρυθριῶ, ὅταν μὴ δύνωμαι ὅμοια τε ἔργα καὶ σύμφωνα ἐπιδεικνύειν τοῖς λόγοις.

CAP.

CAP. LXXIII.

EST homo, Chryſippi qui volvit ſcripta, animóque
Cuncta tenet commiſſa fideli, atque omnia ad unguem
Callet; quin effert ſeſe hinc, planéque beatus
Applaudit ſibi, & ex chartis pretium arrogat iſtis
Concutiens alas: Verùm, nî obſcurius illud
Chryſippi eſſet opus, niſi fortè ea lucis egeret
Pagina, jactandi temet quis tum locus eſſet?
Hic adeò fons atque rei caput; En, duce certum eſt
Vivere Naturâ, atque uti Ratione Magiſtrâ.
At mihi quis præcepta dabit? quóve auſpice nitar?
Chryſippo: quis enim melior? Numero æra, librumque
Mox emo. Deinde rogo, quis luce carentia verba
Explicat? Hanc aliquis mî Interpres præſtat opellam.
Hactenus haud quicquam merui, neque ſplendida laudis
Præmia mî poſco. Supereſt jam munia vitæ
Sancta tueri, & ad hanc mores componere normam:
Hic Labor; hæc meritam ſpondet Victoria palmam.
Sin moror in Verbis tantùm, merus exeo nempe

Grammaticus; ſacrum pono Virtutis amorem;
Exeo Grammaticus, vel ſolâ hâc ſcilicet in re
Diſſimilis ſum Grammatico, quòd volvit Homerum
Ille, locum ſupplet Mihi dum Chryſippus Homeri.
Quòd ſi fortè aliquis dicat mihi, Fare, age, quæ ſint
Dogmata Chryſippi, monſtres, perque omnia ducas
Ignarum, Me continuò pudor opprimit ingens,
Quòd mea ſermoni tàm diſſona Facta repugnant.

KEΦ.

ΚΕΦ. οδ'.

Ὅσα προστίθησι, τάττεις, ὡς νόμοις, καὶ ὡς ἀσεβήσων ἂν φυλάξῃς τι τούτων. ἔμπλησον. ὅ, τι δ' ἂν ἐρῇ τις πρός σε, μὴ ὑπερίδῃς· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔτ' ἐστὶ σόν.

CAP. LXXIV.

HÆC præcepta, velut Leges, ſervare memento,
Quas violare nefas; neque pendas unius aſſis,
Quid Populus dicat. Cuja eſt res? an Tua, ſodes?
Non; verùm Alterius. Quid ni hanc curaverit Alter?

ΚΕΦ. ιέ.

ΕΙΣ ποῖον ἔτι χρόνον ἀναβάλλῃ τὸ τῶ βελτίσων ἀξιῶν σεαυτὸν, καὶ ἐν μηδενὶ παραβαίνειν τὸν διαιροῦντα λόγον; παρείληφας τὰ θεωρήματα, οἷς ἔδει σε συμβάλλειν, καὶ συμβέβληκας· ποῖον ἔτι διδάσκαλον προσδοκᾷς, ἵνα εἰς ἐκεῖνον ὑπερθῇς τὴν ἐπανόρθωσιν ποιῆσαι τὴν σεαυτοῦ; οὐκ ἔτι εἰ μειρακίων, ἀλλὰ ἀνὴρ ἤδη τέλειος. ἂν τοίνυν ἀμελήσῃς, καὶ ῥαθυμήσῃς, καὶ ἀεὶ ὑπερθέσεις ἐξ ὑπερθέσεων ποιῇς, προθέσεις ἐκ προθέσεων, καὶ ἡμέρας ἄλλας ἐπ' ἄλλας ὁρίζῃς, μεθ' ἃς προσέξεις σεαυτῷ· λήσεις σεαυτὸν ὃ προκόψας, ἀλλ' ἰδιώτης διατελέσεις καὶ ζῶν καὶ ἀποθνήσκων. ἤδη οὖν ἀξίωσον σεαυτὸν βιῶν ὡς τέλειον καὶ προκόπτοντα, καὶ πᾶν τὸ βέλτιστον φαινόμενον ἔστω σοι νόμος ἀπαράβατος. κἂν ὀδύνηρόν τι, ἢ ἡδύ, ἢ ἔνδοξον, ἢ ἄδοξον προσάγηται, μέμνησο, ὅτι νῦν ὁ ἀγὼν, καὶ ἤδη πάρεσι τὰ ὀλύμπια, καὶ οὐκ ἔστιν ἀναβάλλεσθαι· καὶ ὅτι φθορὰ μίαν ἦπαν καὶ ἔνδοσιν ἡ ἀπόλυσις ποιοῦσα, ἢ σώζουσα. Σωκράτης οὕτως ἀπετελέσθη, ὃς πάντων προσάγων ἑαυτὸν, μηδενὶ ἄλλῳ προσέχων ἢ τῷ λόγῳ. σὺ οὖν, εἰ καὶ μήπω εἶ Σωκράτης, ὡς Σωκράτης γε εἶναι βουλόμενος, ὀφείλεις βιῶν.

CAP.

CAP. LXXV.

SUrge, age; quid multos vivendi tempus in annos,
Vivendi rectè differs? eia, incipe, & ardens
Rumpe moram; Stimulos addat tibi vivida virtus;
I, porrò nitaris, & acer ad ardua tendas.
Jampridem hauſiſti vitæ præcepta beatæ,
Jampridem hauſiſti præcepta hæc, atque probâſti:
Cur igitur ceſſas? quem demùm, atque unde, Magiſtrum
Expectas oriturum? O, ſi modò venerit Ille,
Tunc ego qualis ero! Studiis tum denique honeſtis
Incumbam, tum nempe Mei me cura ſubibit.
Quin hodiè id fiat: Nonne eſt clapſa juventas?
Nonne ætas animum poſcit matura virilem?
Sin fluitas levis uſque, moramque moræ piger addis,
Atque aliam ex aliâ mentem induis, atque viciſſim
Propoſitum mittis repetiſque, & ludis in orbem,
Indiciſque diem, inde diem; proprio ipſe peric'lo
Deſipis infælix; ignavia te tua perdit
Et latet incautum; vives, morieris & excors.

Aude igitur præstare Virum; sublimia cures;
Et temet magnis tandem dignere triumphis.
Quis summus Virtutis Apex sit, dispice; Morum
Hæc tibi Regula, Lex hæc inviolabilis esto.
Atque hinc sive Labor tetricus, seu blanda Voluptas
Objicitur coràm, seu Famæ dulcis imago
Titillat mentem tibi, seu grave Dedecus urit,
Strenuus, ô, defende locum, neque turpiter arma
Abjicias. Sonuere tubæ; jam prælia fervent;
Nec mora, nec requies fuerit; non ludicra lis est
Hæc tibi; de rerum summâ certamen habetur.
Sic olim divina boni Sapientia crevit
Socratis; hoc pacto cœlestes attigit arces.
Quippe adeò Ille petens primam virtute coronam
Usque operi vigil incubuit, nec defuit unquam
Ipse sibi, oblitusve sui est; quin gnavus in horas
Clarior emicuit, mentem non passus inertem,
Dum soli attentam Rationi præbuit aurem.
Fecerit Ille, inquis; Verùm neque tantus Ego sum,

Nec cupio certare minor. Quin Tu quoque tantus
Esse velis, atque his agites sub legibus ævum.

ΚΕΦ. ος'.

Πρῶτος καὶ ἀναγκαιότατος τόπος ἐν Φιλοσοφίᾳ, ὁ περὶ χρήσεως τῶν θεωρημάτων· οἷον, ὁ δεῖ μὴ ψεύδεσθαι. δεύτερος, ὁ περὶ ἀποδείξεων· οἷον, πόθεν ἔστι δεῖ ψεύδεσθαι. τρίτος, ὁ αὐτῶν τούτων βεβαιωτικὸς, καὶ διορθωτικός· οἷον, πόθεν ὅτι τοῦτο ἀπόδειξις· τί γάρ ἐστιν ἀπόδειξις; τί ἀκολουθία; τί μάχη; τί ἀλήθεια; τί ψεῦδος; ὥστε ὁ μὲν τρίτος τόπος ἀναγκαῖος διὰ τὸν δεύτερον, ὁ δὲ δεύτερος διὰ τὸν πρῶτον· ὁ δὲ ἀναγκαιότατος, καθ' ὃν ἀναπαύεσθαι δεῖ, ὁ πρῶτος. ἡμεῖς δὲ ἐμπαλιν ποιοῦμεν· ἐν γὰρ τῷ τρίτῳ τόπῳ διατρίβομεν, καὶ σπεύδει ἐκεῖνον ἐστιν ἡμῖν ἡ πᾶσα σπουδή· τὸν δὲ πρῶτον παντελῶς ἀμελοῦμεν. τοιγαροῦν ψευδόμεθα μέν, ὡσὰν δὲ ἀποδείκνυται, ὅτι οὐ δεῖ ψεύδεσθαι, εὐσχήμονα ἔχομεν.

CAP. LXXVI.

NAturæ leges ſanctas ſervare, duce uti
Naturâ, atque intra deſcriptos vivere fines,
Hic primus Sapientiæ honos, hic ſummus apex eſt;
Utpote, Nequaquam mentiri, Haud Fallere quenquam.
Alter ab hoc locus eſt, Cur quid, cur Non, ſit agendum,
Monſtrare, & certam rationem evolvere recti;
Utpote Mentiri Cur haud fas; fallere quenquam
Naturæ Cur jura vetent, depromere cauſas.
Ultima laus tandem fuerit, Quo quæque modo res
Sit tibi demonſtranda, tenere, atque omnia demùm
Symbola & Inſtrumenta exponere totius Artis;
Nempe Argumentum quid ſit; quid ritè Sequatur,
Quid Non; quid Verum fuerit, quid denique Falſum.
Atque adeò inſervit Claſſis poſtrema Secundæ,
Hæc Primæ; in Primâ tandem requieſcere fas eſt:
Hæc loca ſtent tibi certa, hic eſto immobilis ordo.
At Nos, heu! Stolidi rem totam invertimus; Ultro
Mentiri nobis mos eſt; Mentimur, & uſque

Men-

Mentimur porrò; intereà satis esse beati
Nempe videmur, & hoc pacto veniamque mereri
Et palmam, quòd, nos si demùm quis roget, horæ
Momento percurrere possumus omnia vitæ
Officio integræ; nec respirabimus ante-
Quàm liquidâ à nobis fuerit ratione probatum,
Mentiri quòd Non Fas est, neque Fallere quenquam.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. οζ'. οη'. οθ'.

ΕΠΙ παντὸς προχείρου εὐκτέον ταῦτα·
Αγε δή με, ὦ Ζεῦ, καὶ σὺ ἡ Πεπρωμένη,
Οποι ποθ' ὑμῖν εἰμὶ Διατεταγμένος·
Ως ἕψομαι σπουδαῖος ἠδὲ ἄοκνος·
Εὰν δὲ μὴ ἐθέλω, οὐχ ἧττον ἕψομαι.

οη'. Οστις δ' ἀνάγκῃ συγκεχώρηκε καλῶς,
Σοφὸς παρ' ἡμῖν, καὶ τὰ θεῖα ἐπίσταται.

οθ'. Αλλὰ καὶ τὸ τρίτον· ὦ Κρίτων, εἰ ταύτῃ τοῖς θεοῖς φίλον, ταύτῃ γινέσθω. ἐμὲ δὲ Ανυτος καὶ Μέλιτος ἀποκτεῖναι μὲν δύνανται, βλάψαι δ' οὔ.

CAP. LXXVII. LXXVIII. LXXIX.

FAta ſequor, quocunque ferant; Te, Jupiter, ultrò
Te ſequor haud tardus, quò quò me ducere malis.
Sin ſtolidus nitar contrà, luctanſque repugnem,
Nil refert; trahar ingratis tamen, inque ligatus
Obtorto frendens ducar, ceu bellua, collo.

LXXVIII. Qui fato obſequitur, ſapit, admiſſuſque vi-
[detur
Conciliis Divorum, & ſentit cum Jove ſummo.

LXXIX. Talis

LXXIX. Talis eris Tu, Cecropiæ Lux inclyta terræ;
Te veneror, Divine Senex, Tuáque aurea dicta,
Æternùm recolo, atque alto ſub pectore condo:
"Sic placitum eſt Superis, Mihi nec minùs; Eſto, Anytus me
"Et Melitus privare valent vitalibus auris,
"(Credo equidem) & vacuas Erebi demittere ad umbras;
"Lædere num poterunt, Damno aut multare? Negabo.

FINIS.

E Typographeo *Clarendoniano*, Impensis *Steph. Fletcher*, Bibliopolæ *Oxonienſis*, nuper prodierunt Libri ſequentes.

M. T. Ciceronis Omnes, qui ad artem Oratoriam pertinent, Libri, Tribus Voluminibus comprehenſi:

Continentur in

Vol. I. *Incerti Auctoris, ſeu, ut doctis quibuſdam videtur, Cornificii, Rhetoricorum ad C. Herennium libri IV.*
Rhetorica, ſeu de Inventione Rhetorica Libri II.

Vol. II. *De Oratore ad Q. Fratrem dialogi, ſeu Libri III.*

Vol. III. *Liber de claris Oratoribus, qui dicitur Brutus.*
Ad M. Brutum Orator.
Ad C. Trebatium Topica.
Oratoriæ Partitiones.
Liber de Optimo genere Oratorum.

Interpretatio & Notæ, quas in uſum Sereniſſimi Delphini edidit *Jacobus Prouſt* è Societate Jeſu, in hac Editione plurimis in Locis auctæ prodeunt & emendatæ.

Αἰχίνου ὁ πρὸς Κτησιφῶντα, καὶ Δημοσθένους ὁ περὶ στεφάνου λόγος. Interpretationem Latinam, & vocum difficiliorum explicationem adjecerunt *P. Foulkes*, & *J. Friend* Ædis Chriſti Alumni. Editio ſecunda.

Φαλάριδος Ἀκραγαντίνων τυράννου ἐπιστολαί. Phalaridis Agrigentinorum Tyranni epiſtolæ: ex MSS. Recenſuit, verſione, annotationibus, & vita inſuper authoris donavit CAR. BOYLE ex *Æde Chriſti*.

Dr. *Newton's* Sermon before the Queen at *Windſor*, *November* the 5th, 1713. price 3d.

——— Sermon before the Houſe of Commons, *March* the 8th, 1711, 12. price 3d.

——— At the Conſecration of *Hart-Hall* Chapel in *Oxford*. price 3d.

18 JY 64

Dr. *Lombard's* Sermon at *Hanover*, before Her Royal Highneſs the Princeſs *Sophia*, and the reſt of the Royal Family, *March* 28. 1714. price 4d.

The

The Bleſſing of Peace. A Sermon at the Cathedral Ch. of *Sarum*, July 7. 1713. by *Rich. Eyre*, M.A. Canon Reſidentiary of that Church. price 3d.

———— on the Neceſſity of Grace, on *Whit-Sunday*. 1716. price 4d.

Vertumnus. An Epiſtle to Mr. *Jacob Bobart*, Botany Profeſſor to the Univerſity of *Oxford*, and Keeper of the *Phyſick-Garden*, By the Author of the *Apparition*. price 6d.

Mr. *Root's* Vindication of St. *Paul's* Epiſtle to the *Romans* from Unconditional Predeſtination, *&c.*

The Character of an honeſt Diſſenter, in twelve Marks: together with an Illuſtration of Each. By *Richard Peers* Vicar of *Faringdon*, Berks. The fourth Edition. To which is prefix'd an Additional Preface in Anſwer to a Letter occaſion'd by the two former Editions, and pretended to be wrote by a Clergy-man; and a Letter from a Lay-man to the Author.

A Serious Call to Chriſtianity. Containing ſome Directions, by which it may be more effectually Promoted, in the due Inſtruction of Children; according to the reſpective Obligations we have upon us, to Perform this Office. By *Rich. Peers*, M. A. Vicar of *Faringdon*, *Berks*. price 3d.

Mr. *Stockwell's* Charity-Sermon at *Faringdon*, *June* 24. 1717.

Mr. *Taylor's* Sermon on *January* 30. 1715, 16. price 2d.

———— on the 4th of *Sept.* 1716. price 3d.

Mr. *Coker's* Sermon at the Cathedral Church of *Sarum*, *Auguſt* 27. 1721. price 6d.

Mr. *Fenton's* Sermon Of Speaking as the Oracles of God, *Sept.* 11. 1720. price 4d.

Mr. *Newlin's* Sermon on the Faſt for the Plague *Dec.* 16. 1720. price 4d.

Mr. *Pearſe's* Sermon, *June* 7. 1716. price 4d.

———— on the third *Sunday* in *Lent*. price 6d.

Books now to be Sold by *Steph. Fletcher* Bookſeller in *Oxford*.

GRegorii Aſtronomia, & Euclides, Magna Charta.
Apollonii Conica &c. per Doctorem Halley.
Clarendon both Large and Small Paper, Fol. and 8vo.
Morery, Stephanus, Faber, Cooper, Howel, Lucius, Meige, Littleton, Cambridge, and Boyer's Dictionaries.
Pitiſcus, Golius, Tuſanus, Hoffmannus, Conſtantinus, Suidas, Scapula, Chauvinus, Criſpinus, and Robertſon's Lexicons.
Hiſtoria Cœleſtis per Flamſteed.
Clavii, De Chales, & Walliſii Opera Mathematica.
Thucydides, Joſephus, & Dionyſius Halicarnaſſeus, & Geographi veteres per Doct. Hudſon.
Irenæus, Biblia Septuaginta Interpret. Fol. & 8vo, & Spicilegium Patrum per Doct. Grabe.
Hook's Poſthumous Works, and Micrographia with Cutts.
Wood Hiſtoria, Athenæ, & Faſti Oxonienſes.
Newtoni Principia, Optica, Latin and Engliſh.
Tillotſon's Works 21 Voll. 8vo. ditto 3 Voll. Folio.
Hiſtoire de L' Academie Royale des Sciences, 20 Voll. from 1699 to 1718.
Philoſophical Tranſactions Compleat at Large.
Lowthorp's, Jones's and Motte's Abridgment of them.
Acta Eruditorum 44 Voll.
Xenophontis Opera per Stephanum. Idem per Wells, &c.
Du-Pin Bibliotheque French, 46 Voll. Ditto Engliſh.
Le Clerk Bibliotheque choiſie, 20 Voll.
Monthly Mercurys, and Works of the Learned compleat.
A very large Collection of the Pamphlets publiſh'd in King James the Second's Reign relating to Popery.
Ruſhworth's Collections 8 Voll. Fol.
Patrick's Comments, 9 Voll. 4to.
Chryſoſtomi Opera, 8 Voll. Gr.
Codex Theodoſianus, 4 Voll.
Hiſtoriæ Eccleſ. Scriptores, 3 Voll. Gr. Lat.
Poli Synopſis Criticorum, 5 Voll.
Liturgiæ Græcæ Eccleſiæ Græce, 19. Voll. Rariſſ.

N. B. At the ſame Place may be had ready Money for any Library or Parcel of Curious Books.